Kind en Kans Maashorst
Samen groeien 2027-2030

Inhoudsopgave

Inhoud

1. Voorwoord 3
2. Inleiding 8
3. Terugblik op vorige beleidsperiode 8
4. Onderwijsachterstandenbeleid in gemeente Maashorst 9
4.1 Kengetallen 10
4.2. Huidige invulling OAB in de gemeente Maashorst 13
5. Visie op OAB 15
6. Ambities 17
6.1 Ambitie onderwijsachterstandenbeleid 17
6.1.1. Strategische doelstelling 17
6.1.2. Tactische doelstellingen 17
6.2 Ambitie op Voorschoolse Educatie 18
7. Uitvoering 20
7.1. Uitvoering onderwijsachterstandenbeleid 20
7.2 Doelgroepen voorschoolse Educatie en Peuteropvang 24
7.2.1. Uitvoering voorschoolse Educatie 26
7.3 Tarieven 27
8. Uitvoeringsagenda 28
9. Begroting 29
Bijlage 1 Wet- en regelgeving 31
Bijlage 2. Relatie met andere beleidsterreinen 33
Bijlage 3 – Berekening van Tarieven 36
Bijlage 4 Indicatie en toelichting in schema 40
Bijlage 5. Schematische weergave overlegstructuur 41
..... 41

1. Voorwoord

Ieder kind verdient de kans om zijn of haar talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Een goede start in het leven en in het onderwijs maakt daarbij een wereld van verschil. Daarom blijven we ons in de gemeente Maashorst inzetten voor het voorkomen en verkleinen van onderwijsachterstanden. Want niet alle kinderen krijgen gelijke kansen. En dit vraagt om aandacht, samenwerking en een gezamenlijke inzet van iedereen die bij de ontwikkeling van kinderen betrokken is.

Met het onderwijsachterstandenbeleid 'Kind en Kans Maashorst' hebben we de afgelopen jaren een stevig fundament gelegd. Dankzij de gezamenlijke inzet van onze partners hebben we waardevolle stappen gezet om kinderen ondersteuning te bieden. Met **'Kind en Kans Maashorst, Samen Groeien'** bouwen we hierop voort. We zetten in op een samenhangende aanpak. Zo geven we invulling aan onze gezamenlijke ambitie: optimale ontwikkelkansen voor alle kinderen en het vergroten van de kansengelijkheid.

Dit beleid is ontwikkeld in nauwe samenwerking met partners uit de lokale educatieve en maatschappelijke keten. Schoolbesturen, kinderopvangorganisaties, welzijnsorganisaties, gezondheidszorg en andere betrokken partijen dragen samen verantwoordelijkheid voor een sterke en effectieve uitvoering van dit beleid. Hun kennis, betrokkenheid en inzet zijn van grote waarde. Daarvoor wil ik hen hartelijk bedanken.

De titel **'Kind en Kans Maashorst, Samen Groeien'** brengt mooi samen waar we als gemeente voor staan: kinderen kansen bieden, samen werken aan ontwikkeling en ruimte geven om te groeien. Alleen door elkaar op te zoeken, kennis te delen en gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen, kunnen we het verschil maken voor álle kinderen in onze gemeente.

Om u als lezer mee te nemen in deze aanpak, starten we het beleidsplan met een begrippenkader en leeswijzer. Zo zorgen we ervoor dat dit document toegankelijk is voor iedereen die betrokken is bij de ontwikkeling van onze kinderen.

Ramona Sour
Wethouder Jeugd en Bestaanszekerheid

Begrippenkader

Algemene begrippen

Bijzondere Fondsuitkering (BFU):
Een uitkering uit het gemeentefonds die onderdeel uitmaakt van de algemene middelen van gemeenten.

Diensten van Algemeen Economisch belang (DAEB):
Economische activiteiten die door de overheid als essentieel worden beschouwd voor het algemeen belang, en waarvoor onder voorwaarden staatssteun is toegestaan.

GGD Hart voor Brabant (GGD HvB):
De publieke gezondheidsdienst die zich inzet voor het bevorderen en beschermen van de volksgezondheid in de regio Hart voor Brabant, onder andere door jeugdgezondheidszorg, toezicht op kinderopvang en advies aan gemeenten.

Kind en Kans (Maashorst 2023–2026):
Het lokale beleidsplan voor onderwijsachterstanden (OAB) in Maashorst voor de periode 2023–2026.

Kansen bieden:
Uitgangspunten en visie voor peuteropvang en vve in Maashorst, gericht op het bieden van gelijke ontwikkelkansen voor alle kinderen.

Kwaliteitsdialoog
De kwaliteitsdialoog is de praktische uitwerking van het locatieplan. Met een locatieplan maken kinderopvang en onderwijs concrete afspraken over de samenwerking aan een doorgaande ontwikkellijn voor doelgroepkinderen. De kwaliteitsdialoog draagt bij aan een soepele overgang tussen voorschoolse educatie en onderwijs en aan de continuïteit in de ontwikkeling van kinderen.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW):
De landelijke overheid die verantwoordelijk is voor beleid en regelgeving op het gebied van onderwijs, kinderopvang, cultuur en wetenschap.

Nederlands als tweede taal (NT2):
Kinderen of volwassenen voor wie Nederlands niet de moedertaal is en die het Nederlands nog moeten leren of verder ontwikkelen.

NT2 – taalnotitie:
De NT2-taalnotitie beschrijft de visie, uitgangspunten en aanpak van het onderwijs en de gemeente Maashorst voor de ondersteuning van kinderen die Nederlands als tweede taal leren, met als doel hun taalontwikkeling en onderwijskansen te versterken.

Onderwijsachterstandenbeleid (OAB):
Landelijk en gemeentelijk beleid gericht op het voorkomen en verminderen van onderwijsachterstanden bij kinderen, met name door inzet van voorschoolse educatie, taalstimulering en extra ondersteuning voor doelgroepkinderen.

Peuter:
Een kind in de leeftijd van 2 tot 4 jaar en 6 weken. De extra 6 weken worden gehanteerd zodat kinderen die in de vakantie 4 jaar worden, gebruik kunnen blijven maken van aanbod tot de start van school.

Peutermonitor:
De Peutermonitor is een monitoringsinstrument dat inzicht geeft in het bereik en gebruik van peuteropvang en voorschoolse educatie.

Peuteropvang (POV):
Een door de gemeente gesubsidieerde vorm van opvang voor peuters die behoren tot de doelgroep (zie hoofdstuk 8), gericht op ontwikkeling en voorbereiding op de basisschool.

Specifieke Uitkering (SPUK):
Specifieke uitkering van het Rijk aan gemeenten voor het uitvoeren van een duidelijk omschreven beleidsdoel. De middelen zijn gebonden aan voorwaarden en verantwoording.

Voorschoolse voorziening:
Een verzamelterm voor locaties en organisaties waar jonge kinderen (2 tot 4 jaar) vóór de start van het basisonderwijs samenkomen voor opvang en ontwikkeling, zoals peuteropvang, peuterspeelzalen en kinderdagverblijven.

Voorschoolse Educatie (ve):
Een programma voor peuters met een risico op een onderwijsachterstand, waarbij gewerkt wordt met gecertificeerde VE-methoden en extra geschoolde medewerkers. VE wordt aangeboden binnen een voorschoolse voorziening, aanvullend op het reguliere opvangaanbod.

Voor- en Vroegschoolse Educatie (vve):
Een doorlopende aanpak van educatie voor kinderen van 2 tot circa 6 jaar (peuters en kleuters), waarbij voorschool (opvang) en vroegschool (basisonderwijs) samenwerken om ontwikkelingsachterstanden te voorkomen en te verminderen.

VVE-indicatie:
Een VVE-indicatie is een door de Jeugdgezondheidszorg afgegeven indicatie voor peuters met een (risico op een) onderwijsachterstand, waarmee zij in aanmerking komen voor Voorschoolse Educatie.

Overleg en samenwerkingsstructuren

Lokaal Educatieve Agenda (LEA)
De Lokaal Educatieve Agenda (LEA) is de bestuurlijke en strategische samenwerkingsstructuur binnen de gemeente Maashorst waarin onderwijsbesturen, kinderopvangorganisaties, de GGD, het samenwerkingsverband primair en voortgezet onderwijs en de gemeente gezamenlijk afspraken maken over het lokale onderwijsbeleid en richting geven aan de ontwikkeling en uitvoering daarvan.

Maashorst Handen Ineen (MHI):
Maashorst Handen Ineen is een tactische overlegstructuur waarin betrokken partners samenwerken aan ontwikkelvraagstukken van kinderen en jongeren. MHI is tijdens de coronaperiode ontstaan op initiatief van het onderwijs en wordt ervaren als *'van ons allemaal'*, zonder vaste regievoerder. Het overleg vormt een gezamenlijk samenwerkings- en kennisplatform waar partners expertise bundelen, ontwikkelingen bespreken en uitvoering geven aan de ambities van de LEA en de gezamenlijke ontwikkelagenda.

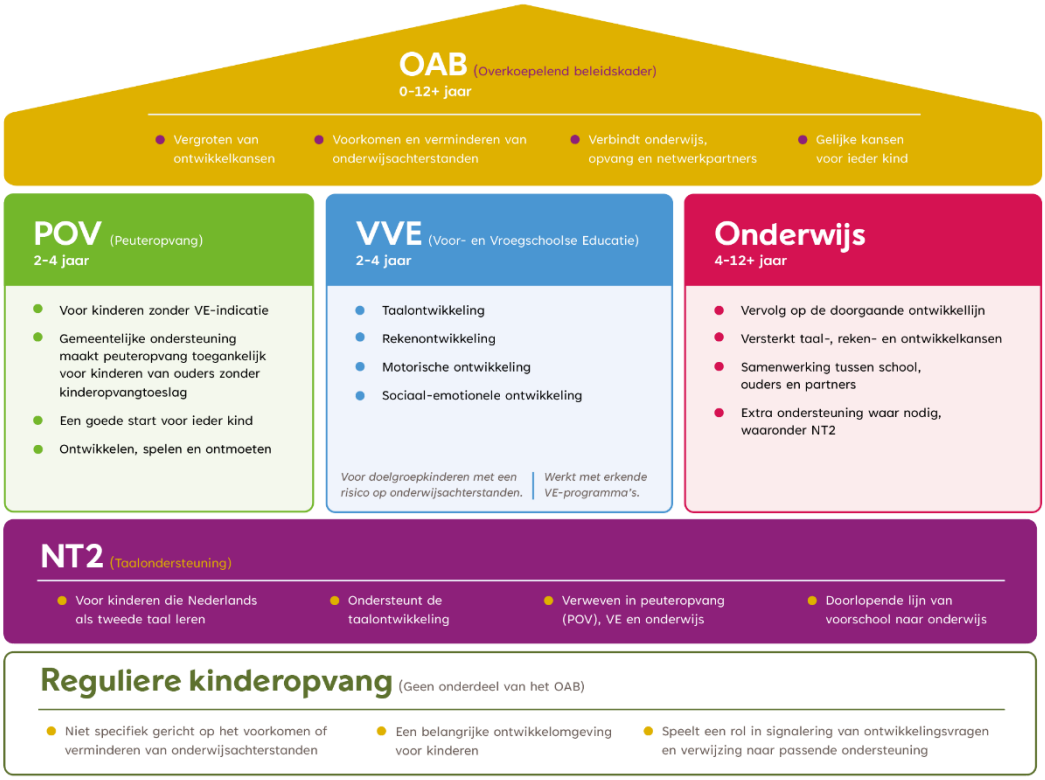
Voor- en Vroegschools Overleg Maashorst (VOM):
Het Voor- en Vroegschools Overleg Maashorst (VOM) vormt het tactische uitvoeringsoverleg van de LEA. In dit overleg zitten vertegenwoordigers van de gemeente, kinderopvangorganisaties, het basisonderwijs, de GGD, de NT2-taalregisseur en het samenwerkingsverband primair onderwijs.
Binnen het VOM wordt op uitvoeringsniveau gekeken naar de vraagstukken die door de LEA worden voorgelegd. Daarnaast heeft het VOM een eigen werkagenda, gericht op het uitvoeren van acties en het doorvoeren van verbeteringen die bijdragen aan de kwaliteit van de voorschoolse educatie.

NT2 werkgroep
Binnen Maashorst is een werkgroep actief van uitvoerende professionals die zich specifiek richt op NT2-peuters en leerlingen. Deze werkgroep wordt geleid door de NT2-taalregisseur. De NT2-werkgroep heeft een NT2-taalnotitie opgesteld, waarin de gezamenlijke visie, uitgangspunten en aanpak rondom taalondersteuning voor kinderen met Nederlands als tweede taal zijn vastgelegd. Deze taalnotitie is in de LEA vastgesteld en vormt daarmee een gezamenlijk gedragen kader voor alle betrokken organisaties.

Een schematische weergave van de overlegstructuren is terug te vinden in bijlage 5.

Leeswijzer: verschil OAB en POV/VVE

Onderstaande infographic laat zien hoe het OAB als overkoepelend beleidskader samenhang aanbrengt tussen peuteropvang, VE, NT2 en onderwijs. Hiermee wordt in één overzicht duidelijk hoe de verschillende onderdelen zich tot elkaar verhouden.

Om het onderwijsachterstandenbeleid gericht vorm te geven, maken we gebruik van twee doelgroepdefinities: de brede OAB-doelgroep en de vve-doelgroep. De OAB-doelgroep vormt de basis voor het gemeentelijke beleid en de activiteiten die worden ingezet om onderwijsachterstanden te voorkomen en ontwikkelkansen te vergroten. De vve-doelgroepdefinitie wordt door de jeugdgezondheidszorg gebruikt voor het afgeven van vve-indicaties. Hiermee is duidelijk welke kinderen in aanmerking komen voor voorschoolse educatie en op basis van welke criteria een indicatie wordt afgegeven. Beide doelgroepdefinities zijn op de volgende pagina's opgenomen.

Doelgroepdefinities

Doelgroepdefinitie onderwijsachterstandenbeleid

Een kind, of opvoeder/ouder van een kind in de leeftijd van 0-12+ jaar die woonachtig is in de gemeente Maashorst waarbij het kind opvalt door lichte uitdagingen rondom ***taal*** en de ***sociaal emotionele ontwikkeling***. Vanuit het ***preventief (collectief) aanbod*** krijgen zij extra kansen zodat zij beter kunnen opgroeien, opvoeden en integreren in de samenleving.

Lichte uitdagingen in taal

- Signalen van een taal- of spraakachterstand bij het kind of de opvoeder, of situaties waarin één of beide ouders/opvoeders nauwelijks of geen Nederlands spreken.
- Signalen van een taalarme thuissituatie.
- Statushouders en kinderen van arbeidsmigranten die niet of nauwelijks Nederlands spreken.

Lichte uitdagingen rondom de sociaal emotionele ontwikkeling

- Signalen van licht opvallend gedrag zoals uitdagingen in het leren, gedrag of sociale omgang van het kind in de sociale en professionele context.
- Signalen van licht opvallend gedrag bij opvoeders zoals handelingsverlegenheid, geringe pedagogische vaardigheden of ouderverbondenheid in de sociale en professionele context.

Preventief aanbod

- Gewone en lichte opvoedingsvragen die op een eenvoudige manier door de inzet van preventief en collectief aanbod kunnen worden opgelost.

Doelgroepdefinitie VVE

De doelgroep voor voorschoolse educatie bestaat uit peuters met een (dreigende) taal- of ontwikkelingsachterstand. Deze achterstand kan gerelateerd zijn aan één of meerdere van de volgende risicofactoren:

- Een taalarme omgeving en/of een andere voertaal dan Nederlands in de thuissituatie;
- Een opleidingsniveau van ten minste één ouder/opvoeder lager dan mbo-2;
- Een sociaal-emotionele achterstand en/of een sociaal arme thuissituatie;
- Individuele omstandigheden die aanleiding geven tot extra ondersteuning, vast te stellen door het consultatiebureau (maatwerk en uitzondering).

De aanwezigheid van één of meerdere van bovenstaande risicofactoren is alleen relevant voor indicatiestelling door het consultatiebureau indien deze leiden tot een (dreigende) taal- of ontwikkelingsachterstand. De aanwezigheid van risicofactoren op zichzelf vormen geen reden tot indicatie.

2. Inleiding

De gemeente Maashorst zet zich met haar beleid in voor gelijke ontwikkelkansen voor alle kinderen, met specifieke aandacht voor kinderen die risico lopen op onderwijsachterstanden. In de afgelopen jaren is hieraan invulling gegeven met de beleidskaders '*Kansen Bieden'* (2022) dat zich richtte op de uitgangpunten POV/VVE en '*Kind & Kans Maashorst* (2023–2026)' dat zich richtte op onderwijsachterstanden van nul tot twaalf jaar. Omdat beide kaders dezelfde doelgroepen bedienen, bouwen we voort op deze waardevolle basis die de afgelopen jaren is gelegd en brengen we de uitgangspunten, ambities en aanpakken uit beide beleidskaders samen. Met dit nieuwe, samenhangende beleidskader zetten we een volgende stap in de doorontwikkeling van onze gezamenlijke aanpak. Zo geven we vorm aan ***Kind en Kans Maashorst: Samen groeien*.**

Eind 2026 loopt de huidige landelijke beleidsperiode voor het onderwijsachterstandenbeleid (OAB) af. De nieuwe landelijke OAB-periode loopt van 2027 tot en met 2030. Gelet op deze nieuwe periode én de integratie van de twee lokale beleidskaders is dit een passend moment om nieuw, samenhangend beleid vorm te geven voor de gemeente Maashorst.

Het onderwijsachterstandenbeleid van Maashorst sluit aan bij het landelijke beleid, dat zich richt op het vroegtijdig signaleren en verminderen van ontwikkelings- en taalachterstanden die samenhangen met minder gunstige sociale, economische of culturele omstandigheden. Daarbij ligt de nadruk op ondersteuning in de voorschoolse fase en een goede overgang naar het basisonderwijs. Door aan te sluiten bij de landelijke beleidsperiode 2027-2030 blijft Maashorst kinderen met een verhoogd risico op achterstanden tijdig en effectief ondersteunen.

Aandachtspunten voor de beleidsperiode
Tijdens deze beleidsperiode krijgen gemeenten te maken met veranderingen in de financiering van het onderwijsachterstandenbeleid, een nieuwe landelijke doelgroepdefinitie voor vve en een mogelijk nieuw kinderopvangstelsel. De gevolgen hiervan zijn nog niet volledig bekend. Hoewel er vooralsnog geen concrete aanwijzingen zijn dat de wettelijke kaders rondom vve wezenlijk wijzigen, kan de verwachte toename van de vraag naar kinderopvang op termijn gevolgen hebben voor het bereik en de inrichting van de voorschoolse educatie. De gemeente Maashorst monitort deze ontwikkelingen, bespreekt de mogelijke gevolgen binnen de LEA en past het onderwijsachterstandenbeleid waar nodig aan.

3. Terugblik op vorige beleidsperiode

Met het onderwijsachterstandenbeleid *Kind en Kans Maashorst 2023-2026* werd voor het eerst invulling gegeven aan een gezamenlijke aanpak van onderwijsachterstanden binnen de nieuw gevormde gemeente Maashorst. Daarnaast werd met *Kansen Bieden* in 2022 een geharmoniseerd beleidskader voor peuteropvang en vve vastgesteld.

De doelstelling van 'Kind en Kans Maashorst' was om in de periode 2023–2026, samen met betrokken partners, de onderwijsachterstanden bij peuters, kleuters en kinderen van vier tot twaalf jaar met drie procent terug te dringen. De ambitie van 'Kansen Bieden' was dat alle kinderen van twee tot vier jaar konden deelnemen aan een voorschools aanbod. Daarbij werd gestreefd naar een toekomstbestendig aanbod waarin jonge kinderen, in een professionele en kwalitatief goede omgeving en met aandacht voor zowel pedagogische als educatieve doelstellingen werden voorbereid op het basisonderwijs. Dit aanbod was toegankelijk voor zowel werkende als niet-werkende ouders en bood bijzondere aandacht aan kinderen met taal- en ontwikkelingsachterstanden die in aanmerking kwamen voor voor-en vroegschoolse educatie.

Naast bovenstaande beleidsstukken is in 2025-2026 ingezet op de verdere versterking van de LEA. Dit heeft geleid tot een visiedocument voor 2026-2030, waarin twee opgaven centraal staan die nauw samenhangen met onderwijsachterstanden: 1. doorgaande ontwikkellijnen en begeleiding bij overstappen, en 2. taal als motor voor ontwikkeling.

Eerste resultaten
Uit de meest recente cijfers van het CBS blijkt dat het aandeel kinderen met een verhoogd risico op een onderwijsachterstand ten opzichte van 2021 nagenoeg gelijk is gebleven en bij kinderen in de basisschoolleeftijd zelfs een lichte stijging laat zien. Hierbij moet worden opgemerkt dat deze indicator is gebaseerd op achtergrondkenmerken van kinderen en hun ouders die slechts beperkt beïnvloedbaar zijn door het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid. De indicator biedt daarmee inzicht in de omvang van de potentiële doelgroep, maar niet in de daadwerkelijke onderwijsachterstanden van kinderen. Op basis van deze cijfers kan daarom niet worden vastgesteld in hoeverre de ambitie om onderwijsachterstanden te verkleinen is behaald. Voor de komende beleidsperiode wordt daarom gekozen voor een strategische doelstelling die beter aansluit bij de onderdelen waarop de gemeente daadwerkelijk kan sturen.

In de afgelopen beleidsperiode geïnvesteerd in een sterkere gezamenlijke aanpak van onderwijsachterstanden. Binnen de uitvoering van beide beleidskaders en de verdere versterking van de LEA is de samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang, GGD, bibliotheek en andere netwerkpartners verder geïntensiveerd.

Door het datagedreven werken en de nauwe samenwerking tussen partners is het inzicht in de doelgroep vergroot. Hierdoor kunnen betrokken organisaties hun inzet beter afstemmen op de behoeften van kinderen en gezinnen. Dit heeft geleid tot diverse initiatieven die bijdragen aan het vergroten van ontwikkelkansen.

Hoewel deze inspanningen zich nog niet vertalen in een daling van het aantal kinderen met een risico op onderwijsachterstanden, is er wel een stevigere basis ontstaan om kinderen en gezinnen eerder en beter te bereiken. Het verbeterde inzicht in de doelgroep, de oorzaken van non-bereik en de versterkte samenwerking tussen partners bieden waardevolle aanknopingspunten om de aanpak van onderwijsachterstanden in de komende periode verder te versterken.

4. Onderwijsachterstandenbeleid in gemeente Maashorst

Zowel gemeenten als schoolbesturen met basisscholen ontvangen OAB-middelen van het Rijk. Gemeenten en basisscholen hebben daarbij dezelfde missie en doelgroep: het bieden van kansen aan kinderen die vanwege hun achtergrond minder goed presteren dan zij onder gunstigere thuisomstandigheden zouden doen. Het

onderwijsachterstandenbeleid wordt versterkt wanneer scholen, voorschoolse voorzieningen en andere relevante maatschappelijke partners met elkaar samenwerken. Als gemeente vervullen wij hierin een verbindende rol.

De primaire taak van de gemeente binnen het onderwijsachterstandenbeleid is het zorgen voor een voldoende en toegankelijk aanbod van voorschoolse educatie van doelgroeppeuters. Binnen Maashorst wordt dit aanbod verzorgd op ve-locaties die werken met gecertificeerde ve-methoden en gecertificeerde pedagogisch professionals. Zij stimuleren de ontwikkeling van kinderen op vier domeinen: taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling. Zo worden kinderen optimaal voorbereid op een goede start in het basisonderwijs.

In dit hoofdstuk schetsen we de huidige stand van zaken van het onderwijsachterstandenbeleid in Maashorst. Eerst presenteren we de relevante kengetallen. Daarna beschrijven we de huidige invulling van het onderwijsachterstandenbeleid binnen de gemeente.

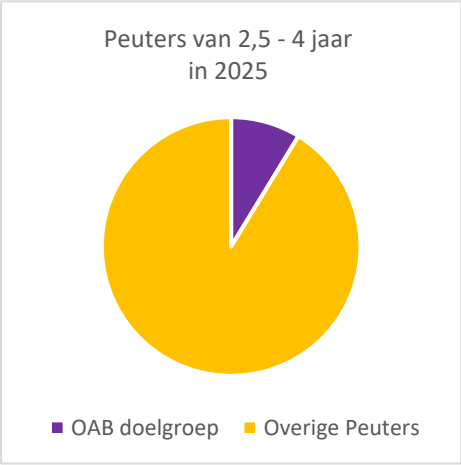
4.1 Kengetallen

Het CBS heeft in opdracht van het ministerie van OCW een voorspelmodel ontwikkeld om het risico op onderwijsachterstanden bij kinderen te bepalen. Op basis van deze berekening ontvangen gemeenten middelen voor onderwijsachterstandenbeleid. Omdat asielzoekersleerlingen nog steeds onvoldoende in beeld komen, kent OCW alle leerlingen die bij het CBS bekend zijn als asielzoeker of statushouder automatisch een onderwijsscore toe binnen de doelgroep.

Landelijk stelt het OCW voor 15% van de kinderen met het hoogste risico op onderwijsachterstanden extra financiering beschikbaar.

In 2025 telde de gemeente Maashorst 5.550 kinderen in de leeftijd van 2,5 tot 13 jaar. Van deze groep behoort 12% tot de OAB-doelgroep, wat neerkomt op 660 kinderen. De overige 4.890 kinderen (88%) vallen niet binnen de OAB-doelgroep.

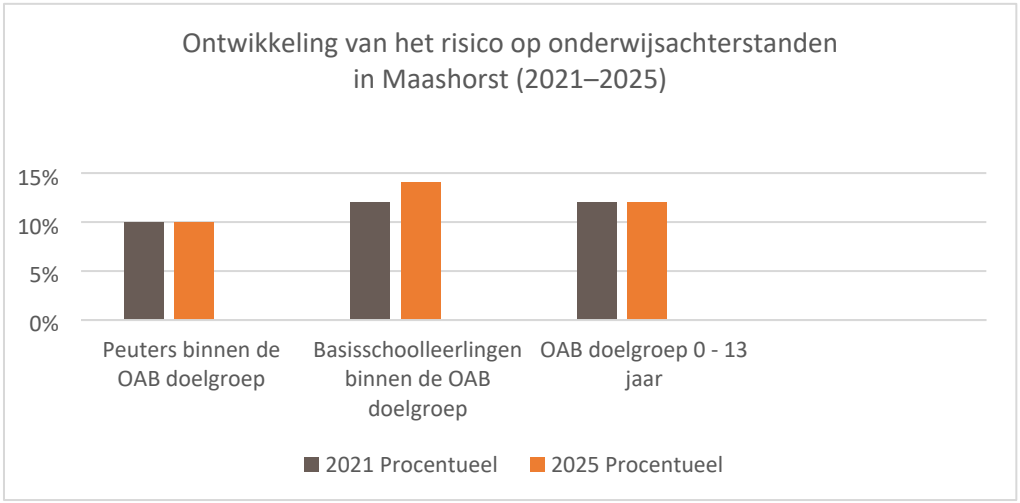

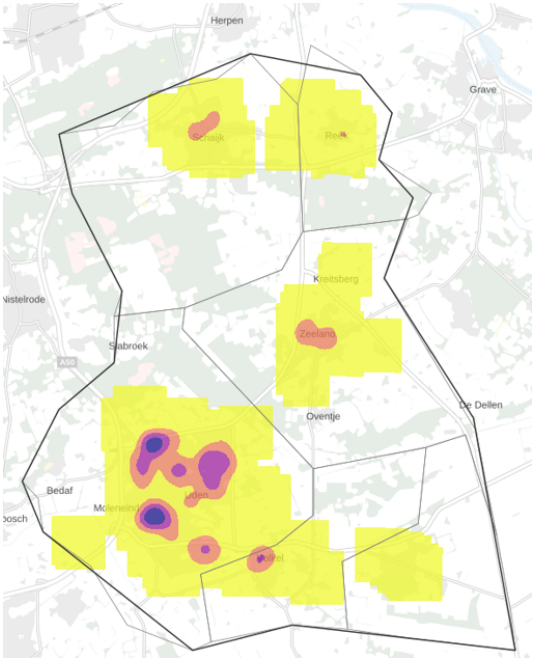
Uit het dashboard van het CBS over onderwijsachterstanden blijkt dat 10% van de kinderen in de gemeente Maashorst in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar een hoog risico op een onderwijsachterstand heeft. Dit betreft 85 van de 890 peuters in deze leeftijdsgroep.

Uit het dashboard van het CBS over onderwijsachterstanden blijkt dat 14% van de kinderen in de gemeente Maashorst in de leeftijd van 4 tot 13 jaar een hoog risico op een onderwijsachterstand heeft. Leerlingen die particulier onderwijs of speciaal onderwijs volgen zijn hierbij niet meegenomen. Dit betreft 575 van de 4.660 basisschoolleerlingen in deze leeftijdsgroep.

Ontwikkeling OAB-doelgroep en risicogroepen (2021–2025)
Om de huidige situatie in perspectief te plaatsen, zijn de cijfers uit 2025 vergeleken met die uit 2021. Hierbij is gekeken naar de ontwikkeling van het aandeel kinderen met een verhoogd risico op onderwijsachterstanden binnen de groepen peuters, basisschoolleerlingen en de totale OAB-doelgroep.

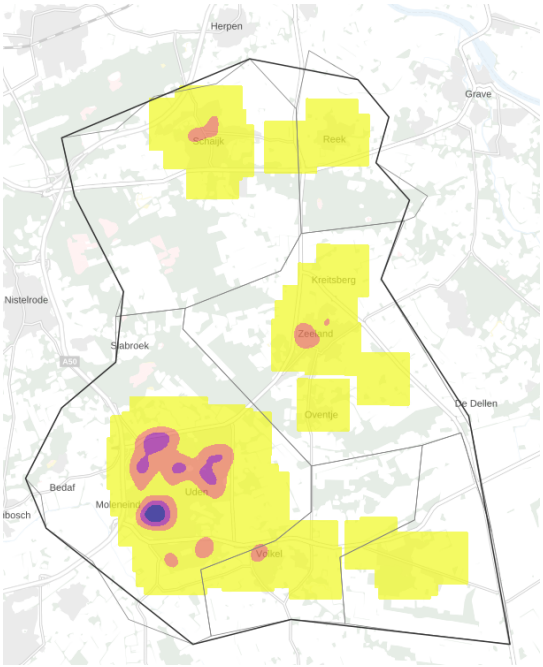

Het aandeel risicovolle peuters bleef stabiel op 10% (75 naar 85 kinderen). Bij basisschoolleerlingen steeg het aandeel kinderen met een hoog risico op onderwijsachterstanden van 12% naar 14% (circa 540 naar 575 leerlingen). Hoewel het aantal kinderen van 2,5 tot 13 jaar met 4,9% groeide (5.290 naar 5.550), bleef het aandeel kinderen binnen de OAB-doelgroep gelijk op afgerond 12% (635 naar 660 kinderen).

Afbeelding 1 toont de mate van concentratie van kinderen die tot de landelijke doelgroep behoren in de gemeente Maashorst in 2021.

Voor

Afbeelding 2 toont de mate van concentratie van kinderen die tot de landelijke doelgroep behoren in de gemeente Maashorst in 2025.

Maashorst is tussen 2021 en 2025 slechts sprake van een minimale verschuiving in de concentratie van gezinnen met een verhoogd risico op onderwijsachterstanden. Zowel in 2021 als in 2025 is het risico op onderwijsachterstanden het hoogst in de wijken Zoggel, Melle, Raam, Bogerd-Vijfhuis en Bitswijk.

4.2. Huidige invulling OAB in de gemeente Maashorst

Voorschoolse Educatie en de rol van de jeugdgezondheidszorg

In Maashorst werken kinderopvangorganisaties, de gemeente en de GGD nauw samen om peuters met een verhoogd risico op een onderwijsachterstand tijdig toe te leiden naar Voorschoolse Educatie. Maashorst hanteert een gemeentelijke doelgroepdefinitie voor Voor- en Vroegschoolse Educatie, op basis waarvan de jeugdgezondheidszorg een vve-indicatie afgeeft[1]. De jeugdgezondheidszorg signaleert tijdens de reguliere contactmomenten bij het consultatiebureau mogelijke risicofactoren en geeft, wanneer nodig, een vve-indicatie af. Naast de reguliere contactmomenten, biedt de jeugdgezondheidszorg aanvullende ondersteuning, waarbij een jeugdverpleegkundige ouders begeleidt wanneer kinderen met een vve-indicatie niet bereikt worden door het ve-aanbod.

Bereikgegevens voorschoolse educatie (2023–2026)

De beschikbare gegevens uit de Peutermonitor laten een lichte afname zien van het bereik van de voorschoolse educatie. Het bereik daalde van 78% in 2024 naar 74% in 2025. De gegevens over 2023 zijn buiten beschouwing gelaten, omdat de kwaliteit van de data-aanlevering onvoldoende representatief was. Bij het opstellen van het vorige beleid waren er geen betrouwbare gegevens beschikbaar. Later bleek dat de cijfers waarmee de doelen waren bepaald te hoog ingeschat waren. Daardoor lijken de huidige cijfers waarschijnlijk negatiever dan de ontwikkeling in werkelijkheid is geweest.

Gedurende de looptijd van dit beleid heeft de GGD, als indicatie stellende instantie, extra aandacht gevraagd voor het consequent registreren van VE-indicaties. Uit signalen bleek dat een indicatie niet altijd werd geregistreerd wanneer ouders aangaven geen gebruik te willen maken van voorschoolse educatie of wanneer al bekend was dat een kind gebruik zou gaan maken van specialistisch aanbod, zoals een medisch kinderdagverblijf (MKD) of orthopedagogische dagbehandeling (OPD). De registratie is de afgelopen jaren daarom aangescherpt. Hierdoor is het zicht op het aantal kinderen met een VE-indicatie verbeterd. Veranderingen in de bereikcijfers kunnen daardoor deels worden verklaard door een completere registratie van de doelgroep en niet uitsluitend door een daadwerkelijke verandering in het bereik van voorschoolse educatie.

Hoewel de ontwikkeling over de afgelopen jaren wijst op een afname van het bereik, hetgeen aanleiding geeft tot zorg, blijven wij ons inzetten om ten minste een verbetering ten opzichte van het huidige bereik te realiseren. Daarbij geldt de belangrijke nuancering dat het geregistreerde non-bereik niet in alle gevallen duidt op feitelijk non-bereik. Een deel van de kinderen maakt bijvoorbeeld gebruik van het MKD, OPD, alternatief aanbod, of is verhuisd. Deze situaties worden administratief als non-bereik VE geregistreerd, maar vormen legitieme redenen voor het niet deelnemen aan voorschoolse educatie en worden desalniettemin meegenomen in de totale bereikcijfers.

Onderstaande tabel toont het aantal peuters in het non-bereik vanwege medische/specialistische redenen of verhuizing, afgezet tegen het totale non-bereik over de afgelopen twee jaar.

Reden tot non- bereik	**1-8-2024**	**1-1-2025**	**1-8-2025**	**1-1-2026**	**1-4-2026**
Medische / specialistische reden	3	4	4	5	1
Verhuizing / tijdelijk verblijf	2	-	2	3	2
Overig	28	16	23	27	25
Totaal non – bereik	**33**	**20**	**29**	**35**	**28**

(bron: GGD)

Toeleiding en indicatie

De indicatiestelling en toeleiding naar voorschoolse educatie worden uitgevoerd door de Jeugdgezondheidszorg. In bijlage 4 is de route van indicatie tot plaatsing schematisch weergegeven.

Inzet in het basisonderwijs

[1] Deze doelgroepdefinitie is te vinden in de leeswijzer van dit beleidskader.

Scholen krijgen financiële middelen van het Rijk om kinderen met een onderwijsachterstand extra aandacht te geven. Deze middelen maken deel uit van de lumpsumbekostiging en zijn niet geoormerkt. Binnen het basisonderwijs wordt ook een deel van de gemeentelijke OAB-middelen doelgericht ingezet om de onderwijskansen van kinderen te versterken. Ter ondersteuning hiervan is binnen de gemeente een NT2-taalregisseur actief, die verantwoordelijk is voor de coördinatie, afstemming en kwaliteitsborging van het onderwijsaanbod voor nieuwkomers en anderstalige leerlingen. Maashorst kent op dit moment drie taalklassen. De NT2-taalregisseur ondersteunt de doorontwikkeling en kwaliteitsborging van deze taalklassen en zorgt voor de inhoudelijke afstemming van het onderwijsaanbod voor nieuwkomers. Ook beschikken veel scholen gezamenlijk over een NT2-coördinator die onderwijzend personeel ondersteunt bij de begeleiding van NT2-leerlingen.

Overige samenwerkingen en initiatieven
Ook buiten onderwijs en opvang werken wij samen met verschillende partners om gelijke kansen voor kinderen te vergroten. Vanaf de start van gemeente Maashorst is taalontwikkeling daarbij een belangrijk speerpunt geweest. In samenwerking met ketenpartners is in 2023 een taalonderzoek uitgevoerd dat inzicht gaf in risico's en signalen bij jonge kinderen. Deze bevindingen zijn richtinggevend geweest voor het beleid van Maashorst, de totstandkoming van het eerste onderwijsachterstandenbeleid en de verdere aansluiting op het landelijke vve-beleid. Ketenpartners spelen, naast onderwijs, opvang en de jeugdgezondheidszorg, een belangrijke rol bij de gezamenlijke ambitie om taalontwikkeling vroegtijdig te stimuleren.

De bibliotheek speelt hierin een belangrijke rol met activiteiten gericht op taalstimulering voor jonge kinderen en hun ouders, waaronder de VoorleesExpress en de BoekStartcoach. Daarnaast informeren en ondersteunen zij ouders bij het stimuleren van taalontwikkeling in de thuissituatie.

De zorg- en welzijnspartners werken samen binnen de preventieteams in de verschillende wijken/kernen van Maashorst. Preventiewerkers hebben een belangrijke signalerende functie binnen de pedagogische basis. Wanneer zij signalen ontvangen die wijzen op ontwikkel-, opvoed- of taalvraagstukken bij meerdere kinderen of gezinnen, kunnen zij samen met onderwijs, kinderopvang, bibliotheek en andere partners een collectief preventief aanbod ontwikkelen. Daarmee dragen zij bij aan het versterken van ontwikkelkansen en het voorkomen van onderwijsachterstanden

5. Visie op OAB

Om een visie voor het onderwijsachterstandenbeleid te ontwikkelen, is het belangrijk om uit te gaan van de lijn die in de opeenvolgende gemeentelijke bestuursakkoorden zichtbaar is. Waar in het huidige samenwerkingsakkoord 'Trots op vandaag, werken aan morgen' wordt ingezet op onderwijs dat kinderen alle kansen biedt om zich te ontwikkelen, werd in het vorige bestuursakkoord expliciet aandacht besteed aan een goede start, toeleiding naar vve en gelijke kansen voor iedereen. Deze uitgangspunten zijn nog altijd relevant en vormen de basis voor het onderwijsachterstandenbeleid binnen de gemeente Maashorst. Hierbij staat centraal dat ieder kind, ongeacht achtergrond of thuissituatie, de kans krijgt zich optimaal te ontwikkelen.

Uit de evaluatie van het onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026, blijkt brede tevredenheid over de huidige koers. De evaluatie biedt dan ook geen aanleiding voor een nieuwe visie, maar bevestigt de wens om het bestaande beleid voort te zetten en waar nodig verder te ontwikkelen.

Aansluitend op deze visie heeft de versterking van de LEA geresulteerd in drie gezamenlijke opgaven:

1. Doorgaande ontwikkellijn en begeleiding bij overstappen;
2. Taal als motor voor ontwikkeling;
3. Stimuleren van een inclusieve leeromgeving.

Deze opgaven sluiten aan bij de visie op gelijke kansen en optimale ontwikkeling voor ieder kind. Van deze drie opgaven raken de eerste twee rechtstreeks aan de doelstellingen van het onderwijsachterstandenbeleid. De derde opgave heeft een bredere focus op de ontwikkeling en ondersteuning van alle kinderen, ongeacht een risico op onderwijsachterstand.

Gelet op het samenwerkingsakkoord, de positieve uitkomsten van de evaluatie en de aansluiting van de LEA-opgaven op de bestaande koers, kiest de gemeente Maashorst ervoor de visie op het onderwijsachterstandenbeleid 2023–2026 ongewijzigd te handhaven voor de beleidsperiode 2027–2030.

> Kinderen in de leeftijd van 0 maanden tot 12+ jaar woonachtig in de gemeente Maashorst kunnen ongeacht hun achtergrond en binnen hun eigen individuele mogelijkheden zich optimaal ontwikkelen waardoor kansengelijkheid toeneemt. 'Kind en Kans Maashorst, samen groeien' richt zich op het voorkomen en tegengaan van onderwijsachterstanden en het bieden van gelijke ontwikkelkansen.

Deze visie vormt de basis voor de ambities binnen het onderwijsachterstandenbeleid. In hoofdstuk 6 worden deze ambities nader uitgewerkt.

De gemeente Maashorst ziet onderwijsachterstanden niet als een op zichzelf staand vraagstuk, maar als onderdeel van de bredere ontwikkeling van kinderen en jongeren. Kinderen ontwikkelen zich het best wanneer zij opgroeien in een sterke pedagogische basis, waarin ouders, kinderopvang, onderwijs, welzijnsorganisaties, sportverenigingen en andere maatschappelijke partners gezamenlijk bijdragen aan een veilige, gezonde en stimulerende omgeving.

Het onderwijsachterstandenbeleid draagt daarom niet alleen bij aan het voorkomen en terugdringen van taal- en ontwikkelingsachterstanden, maar ook aan het versterken van beschermende factoren rondom kinderen en gezinnen. Door vroegsignalering, laagdrempelige ondersteuning, ouderverbondenheid en samenwerking tussen professionals wordt voorkomen dat kleine problemen uitgroeien tot zwaardere ondersteuningsvragen.

De gemeente zet in op een sterke verbinding tussen onderwijs, kinderopvang, jeugd, welzijn en de sociale basis. Hiermee geven we invulling aan de ambities uit de Hervormingsagenda Jeugd, waarin het versterken van de pedagogische basis een belangrijke pijler vormt. Door te investeren in een sterke pedagogische basis vergroten we ontwikkelkansen voor kinderen, versterken we de veerkracht van gezinnen en voorkomen we waar mogelijk de inzet van gespecialiseerde jeugdhulp.

Het onderwijsachterstandenbeleid richt zich op de vier ontwikkelingsdomeinen van de voorschoolse educatie: taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling. Door kinderen op deze domeinen te stimuleren en waar nodig passende ondersteuning te bieden, vergroten we hun kansen op een goede start in het onderwijs.

Binnen het onderwijsachterstandenbeleid heeft de voorschoolse periode de hoogste prioriteit. Door in te zetten op preventie en vroegsignalering werken we aan het voorkomen en verminderen van onderwijsachterstanden. Daarbij investeren we ongelijk waar dat nodig is om gelijke kansen te creëren. Samen met ouders, opvoeders en netwerkpartners zorgen we ervoor dat kinderen goed voorbereid starten in het onderwijs en zich verder kunnen ontwikkelen vanuit een stevige basis.

6. Ambities

In dit hoofdstuk beschrijven we de ambities van het onderwijsachterstandenbeleid in Maashorst. Hierbij maken we onderscheid tussen de ambitie geldt voor het onderwijsachterstandenbeleid als geheel en de ambitie die specifiek gericht is op voorschoolse educatie.

6.1 Ambitie onderwijsachterstandenbeleid

De ambitie van de gemeente Maashorst is dat meer kinderen zonder taal- of ontwikkelingsachterstand starten in groep 3. Om dit te bereiken zetten we samen met kinderopvang, onderwijs, ouders en maatschappelijke partners in op gelijke ontwikkelkansen voor alle kinderen van 0 tot 12+ jaar. Een toegankelijk en kwalitatief hoogwaardig voorschools aanbod, met extra aandacht voor kinderen met een risico op achterstanden, vormt hierbij een belangrijke basis. Tegelijkertijd blijven we gedurende de verdere schoolloopbaan aandacht houden voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, zodat zij zich optimaal kunnen blijven ontwikkelen. Daarbij levert het onderwijsachterstandenbeleid tevens een bijdrage aan het versterken van de pedagogische basis rondom kinderen en gezinnen, door in te zetten op preventie, ouderverbondenheid, vroegsignalering en samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang, welzijn en jeugd.

6.1.1. Strategische doelstelling

Het verminderen van onderwijsachterstanden vraagt om een samenhangende en meerjarige aanpak. Hoewel niet alle oorzaken van onderwijsachterstanden beïnvloedbaar zijn, zetten we gericht in op effectieve interventies die bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen.

Voor de periode 2027-2030 streven we ernaar het aandeel kinderen dat met een taal- of ontwikkelachterstand instroomt in groep 3 te verminderen. Voorschoolse educatie en peuteropvang spelen hierin een belangrijke rol door ontwikkelbehoeften vroegtijdig te signaleren en de ontwikkeling van jonge kinderen te stimuleren. Tegelijkertijd houden we ook na de overgang naar groep 3 aandacht voor kinderen met een (taal)ontwikkelingsachterstand, zodat zij waar nodig passende ondersteuning blijven ontvangen.

De LEA vertaalt deze strategische doelstelling naar lokale resultaatafspraken en monitort jaarlijks de voortgang. Binnen het VOM werken kinderopvang, onderwijs en andere partners deze afspraken gezamenlijk uit en vertalen zij deze naar acties binnen hun eigen organisatie.

Om deze strategische doelstelling te realiseren, is deze uitgewerkt in vier tactische doelstellingen die richting geven aan de gezamenlijke inzet van gemeente en partners.

6.1.2. Tactische doelstellingen

We vergroten het bereik van voorschoolse educatie

- In de periode 2027–2030 wordt het bereik van doelgroeppeuters in de gemeente Maashorst verhoogd tot ten minste 85%, gemeten op basis van gemeentelijke registraties.
- Uiterlijk in 2030 is er structureel en actueel inzicht in de redenen van non-bereik, waarbij geldt dat maximaal 10% van de doelgroep niet wordt bereikt om gegronde redenen en maximaal 5% niet wordt bereikt om ongegronde redenen.

De definitie van gegronde redenen:

- Start binnen een medisch kinderdagverblijf of orthopedagogische dagbehandeling waarbij taalontwikkeling duidelijk niet voorliggend is.
- Verhuizing naar een andere gemeente.

De voortgang wordt jaarlijks gemonitord en besproken met samenwerkingspartners in het Voor- en Vroegschools Overleg Maashorst.

We verstevigen de doorgaande lijn

In de periode 2027–2030 wordt de doorgaande lijn tussen voorschoolse educatie, onderwijs, ouders en betrokken partners verder versterkt, zodat kinderen zich optimaal en doorlopend kunnen ontwikkelen.

- Uiterlijk in 2030 vindt voor 100% van de doelgroeppeuters die deelnemen aan voorschoolse educatie een warme overdracht plaats, gemeten op basis van de vve-monitor, conform de afspraken zoals vastgelegd in de 'Gespreksleidraad Warme Overdracht Maashorst'.
- In 2027 wordt gestart met de kwaliteitsdialoog als praktische uitwerking van het locatieplan bij alle VE-locaties en samenwerkende basisscholen. Binnen de kwaliteitsdialoog maken partners afspraken over de doorgaande ontwikkellijn, ouderverbondenheid, het terugdringen van non-bereik en de warme overdracht van doelgroepkinderen.
- Uiterlijk in 2030 werken alle VE-locaties en samenwerkende basisscholen met een actuele kwaliteitsdialoog, waarin zij deze afspraken structureel uitvoeren en evalueren.

We versterken de taalontwikkeling van jonge kinderen.

- In de periode 2027–2030 stelt de LEA jaarlijks gezamenlijke resultaatafspraken vast over de taalontwikkeling van jonge kinderen. Deze resultaatafspraken worden jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld op basis van de behaalde resultaten en actuele ontwikkelingen.
- Gemeente, kinderopvang, onderwijs, samenwerkingsverbanden, jeugdgezondheidszorg, de bibliotheek en andere partners dragen gezamenlijk bij aan de realisatie van deze resultaatafspraken.

We vergroten de ouderverbondenheid

- Uiterlijk in 2030 is ouderverbondenheid een vast onderdeel van de kwaliteitsdialoog tussen kinderopvang en onderwijs.
- In de periode 2027–2030 ondersteunt het onderwijsachterstandenbeleid wijkgerichte aanpakken die kinderen en hun ouders/verzorgers bereiken en het aanbod voor onderwijsachterstandenbestrijding versterken.'
- Het onderwijsachterstandenbeleid draagt actief bij aan het versterken van de pedagogische basis door samenwerking met preventiewerk, kinderwerk, welzijn, de bibliotheek en andere partners binnen de sterke sociale basis.

Kinderopvang, onderwijs en andere betrokken partners hebben een belangrijke rol in het bevorderen van ouderverbondenheid. Uit de evaluatie blijkt dat samenwerkingspartners de huidige gemeentelijke inzet op dit thema als toereikend beoordelen. Verdere ontwikkeling ligt daarom vooral binnen de uitvoeringspraktijk van de betrokken organisaties.

6.2 Ambitie op Voorschoolse Educatie

Het is onze ambitie dat alle peuters in Maashorst deel kunnen nemen aan een voorschools aanbod. Een toekomstbestendig aanbod, waar jonge kinderen op een professionele wijze en in een kwalitatief goede omgeving met aandacht voor zowel pedagogische als educatieve doelstellingen, al spelenderwijs een goede voorbereiding krijgen op het basisonderwijs.

Uitgangspunten voor deze ambitie zijn;

- Het aanbod van peuteropvang en voorschoolse educatie is voor ouders laagdrempelig en thuisnabij beschikbaar, met een kwalitatief, dekkend en evenwichtig gespreid aanbod binnen de gemeente.
- De gemeente streeft ernaar dat ouders met een vergelijkbaar inkomen een vergelijkbare ouderbijdrage betalen tot de invoering van een mogelijk nieuw kinderopvangstelsel.
- Bij de inrichting van het aanbod wordt rekening gehouden met het feit dat peuteropvang een andere en hogere kostenstructuur kent dan hele dagopvang.
- Er is specifieke aandacht voor kinderen met een VE-indicatie.
- Locaties met zware doelgroepen[2] krijgen de mogelijkheid om extra financiële middelen in te zetten voor aanvullende tutoractiviteiten ter versterking van de kwaliteit van het ve-aanbod.
- De gemeente heeft oog voor peuters die verblijven op het AZC. Zij kunnen deelnemen aan het aanbod van voorschoolse educatie. Vanwege de dynamiek binnen deze doelgroep worden de resultaten en

[2] Zie toelichting in hoofdstuk 7.3

deelnamegegevens afzonderlijk geregistreerd, zodat een betrouwbaar inzicht blijft bestaan in het bereik en de ontwikkeling van de reguliere doelgroep.

- Voor ouders, aanbieders en de gemeente wordt de regeling zo eenvoudig en uitvoerbaar mogelijk ingericht, met zo min mogelijk administratieve handelingen waarbij de inwoner centraal staat.
- Er is expliciete aandacht voor de monitoring van het bereik en de financiën, waaronder aantallen deelnemende kinderen en de subsidie per locatie, evenals inzicht in de redenen van non-bereik waarop zo nodig aanvullende acties worden ingezet.

7. Uitvoering

Om onderwijsachterstanden in Maashorst terug te dringen, is een passend en samenhangend aanbod van activiteiten nodig. De evaluatie van het onderwijsachterstandenbeleid 2023–2026 laat zien dat hiervoor een stevige basis is gelegd. Hoewel het bereik van voorschoolse educatie licht is gedaald en blijvende aandacht vraagt, ervaren betrokken partners de samenwerking als positief en effectief. Daarom bouwen we in deze beleidsperiode voort op succesvolle activiteiten, scherpen we aan waar nodig en stoppen we met onderdelen die onvoldoende werkbaar blijken.

Bij de herijking van het beleid zijn de resultaten van de vve-monitor, de Peutermonitor, de evaluaties van bestaande activiteiten en de opbrengsten van een werksessie met partners in maart 2026 meegenomen. Daarnaast zijn pilots uitgevoerd om aanvullend aanbod te verkennen. Samen bieden deze inzichten de basis voor de keuzes in de komende beleidsperiode. In paragraaf 7.1 wordt ingegaan op de uitvoering van het onderwijsachterstandenbeleid in brede zin. In paragraaf 7.2 wordt specifiek ingezoomd op de uitvoering van de voorschoolse educatie, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de verschillende doelgroepen binnen de ve en de peuteropvang en het aanbod dat voor deze groepen beschikbaar is.

7.1. Uitvoering onderwijsachterstandenbeleid

De uitvoeringsagenda in hoofdstuk 8 bevat alle activiteiten waarmee uitvoering wordt gegeven aan de doelstellingen van het onderwijsachterstandenbeleid 2027–2030. Op basis van evaluaties, subsidieverantwoordingen, monitorgegevens en gesprekken met partners is per activiteit beoordeeld of deze wordt voortgezet, aangepast of beëindigd.

Activiteiten die worden voortgezet vanuit de beleidsperiode 2023–2026 zijn in de uitvoeringsagenda herkenbaar aan een kruis in de kolom *'Voortzetting uit 2023–2026'*. In hoofdstuk 7.1 worden uitsluitend de activiteiten toegelicht die nieuw zijn of ten opzichte van de vorige beleidsperiode inhoudelijk zijn doorontwikkeld.

Datagedreven werken
Doorontwikkeling bestaande activiteit

Doel: Het versterken van datagedreven werken binnen het onderwijsachterstandenbeleid, zodat ontwikkelingen, kansen en ondersteuningsbehoeften van kinderen en ouders beter in beeld zijn en beleid en uitvoering hierop kunnen worden afgestemd.

Waarom: Door gegevens te verzamelen en te analyseren, ontstaat inzicht in kansen, risico's en ondersteuningsbehoeften. Deze inzichten ondersteunen beleidskeuzes en bieden een basis voor het gesprek met partners over de verdere ontwikkeling van het onderwijsachterstandenbeleid.

Resultaat:

- De Peutermonitor, vve-monitor, gemeentelijke gegevens en wijkgerichte dashboards worden structureel ingezet voor monitoring en beleidsontwikkeling.
- Er is beter zicht op de kwaliteit van het aanbod en de ondersteuningsbehoefte van de doelgroep.

Versterken van de pedagogische basis
Nieuwe activiteit

Doel: Kinderen en gezinnen tijdig passende ondersteuning bieden en ontwikkelkansen vergroten door het onderwijsachterstandenbeleid te verbinden met de ontwikkeling van de sterke pedagogische basis.

Waarom: Onderwijsachterstanden ontstaan niet alleen op school, maar hangen vaak samen met de bredere ontwikkeling van een kind en de ondersteuning die een gezin ontvangt. Door de verbinding te leggen tussen onderwijs, kinderopvang, jeugdgezondheidszorg, kinderwerk en andere partners binnen de sterke sociale basis, kunnen signalen eerder worden opgepakt en passende ondersteuning eerder worden ingezet.

Resultaat:
- Er is een versterkte samenwerking tussen OAB-partners en partners binnen de sterke sociale basis.
- Er wordt actief aangesloten bij bestaande wijkgerichte aanpakken en initiatieven die kinderen en gezinnen bereiken.
- Kinderen en gezinnen worden eerder bereikt en ondersteund.
- Risico's op onderwijsachterstanden worden eerder gesignaleerd en aangepakt
- Bestaande preventieve voorzieningen worden benut om ontwikkelkansen en taalontwikkeling van kinderen te versterken.

Vakantielezen
Nieuwe activiteit

Doel: Het stimuleren van leesplezier en het voorkomen van leesachteruitgang bij kinderen tijdens langere schoolvakanties.

Waarom: Tijdens schoolvakanties lezen niet alle kinderen vanzelfsprekend door. Vooral voor kinderen die thuis minder met taal en lezen in aanraking komen, kan dit leiden tot een afname van leesvaardigheid en leesmotivatie. Met Vakantielezen wordt een laagdrempelig en aantrekkelijk aanbod gecreëerd dat kinderen stimuleert om ook tijdens vakanties met taal bezig te zijn.

Resultaat:
- Meer kinderen nemen tijdens schoolvakanties deel aan lees- en voorleesactiviteiten.
- Kinderen behouden en versterken hun leesplezier tijdens vakantieperiodes.
- Leesachteruitgang tijdens langere schoolvakanties wordt beperkt

Spel aan huis
Doorontwikkeling pilot

Doel: Het bevorderen van de ontwikkelingskansen van kinderen en ouders en het bijdragen aan een gezinsgerichte aanpak van onderwijsachterstanden en laaggeletterdheid.

Waarom: De ontwikkeling van jonge kinderen wordt sterk beïnvloed door de thuissituatie en de interactie tussen ouder en kind. Spel aan Huis ondersteunt ouders in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kind door middel van gerichte spelactiviteiten in de thuissituatie. De activiteit richt zich specifiek op kinderen uit de OAB-doelgroep, zodat ontwikkelings- en taalachterstanden vroegtijdig kunnen worden voorkomen of verkleind.

Resultaat:
- Ouders worden versterkt in het stimuleren van de ontwikkeling en taalontwikkeling van hun kind.
- De ouder-kind interactie wordt bevorderd door gezamenlijke spelactiviteiten.
- Risico's op onderwijsachterstanden worden vroegtijdig aangepakt binnen het gezin.

Stimuleringsactiviteit taal overgang primair naar voortgezet onderwijs
Doorontwikkeling bestaande activiteit

Doel: Het stimuleren van taalontwikkeling en leesplezier bij kinderen in de overgang van het primair naar het voortgezet onderwijs.

Waarom: In de beleidsperiode 2023–2026 is het Open Podium ingezet als onderdeel van de aanpak binnen Kind en Kans. Uit de evaluatie blijkt dat deze activiteit onvoldoende aansloot bij het beoogde doel. Tegelijkertijd blijft de behoefte bestaan om taalontwikkeling en leesplezier bij kinderen van 11, 12 en 12+ jaar te stimuleren, juist in de overgang van het primair naar het voortgezet onderwijs. Daarom wordt in de nieuwe beleidsperiode gezocht naar een alternatieve aanpak die beter aansluit bij de behoeften van deze doelgroep.

Resultaat:

- Er is een passende aanpak ontwikkeld om taalontwikkeling en leesplezier bij kinderen in de overgang van het primair naar het voortgezet onderwijs te stimuleren.
- De interesse van kinderen in taal en lezen wordt behouden of vergroot.
- De doorgaande taalleerlijn tussen het primair en voortgezet onderwijs wordt versterkt.

Taalklasvervoer
Doorontwikkeling bestaande activiteit

Doel: Het wegnemen van vervoersbelemmeringen voor kinderen die gebruikmaken van een NT2-taalvoorziening, zodat zij kunnen deelnemen aan passend onderwijsaanbod.

Waarom: Kinderen die zijn aangewezen op een NT2-taalvoorziening hebben geen vrije schoolkeuze, maar worden geplaatst binnen een taalklas die aansluit bij hun taalontwikkelingsbehoefte. Deze voorzieningen zijn niet altijd op een thuisnabije locatie beschikbaar. Omdat taalklassen niet onder de wettelijke regeling voor leerlingenvervoer vallen, kan de reisafstand een belemmering vormen voor deelname. Met taalklasvervoer wordt ervoor gezorgd dat kinderen toegang hebben tot het onderwijsaanbod dat zij nodig hebben.

Voor taalklasvervoer worden dezelfde uitgangspunten gehanteerd als bij het leerlingenvervoer. Voor kinderen die geen aanspraak kunnen maken op vervoer op grond van de Verordening Leerlingenvervoer, biedt de gemeente binnen het onderwijsachterstandenbeleid een aanvullende voorziening voor taalklasvervoer. Om gelijke gevallen zoveel mogelijk gelijk te behandelen, worden bij de beoordeling van aanvragen wel dezelfde afwegingskaders gehanteerd. De bekostiging vindt plaats vanuit de middelen voor het onderwijsachterstandenbeleid en niet vanuit het budget voor leerlingenvervoer. Voor plaatsing in een taalklas is geen toelaatbaarheidsverklaring vereist. De NT2-taalregisseur stelt als onafhankelijke deskundige een vervoersadvies op. Dit advies wordt afgegeven voor maximaal 40 schoolweken. Wanneer de plaatsing in de taalklas wordt verlengd, wordt opnieuw beoordeeld of vervoer nog noodzakelijk is en welke vervoersvorm passend is. Daarbij is het uitgangspunt dat kinderen en ouders na verloop van tijd beter bekend raken met hun omgeving en waar mogelijk zelfstandig gebruik kunnen maken van de fiets of het openbaar vervoer.

Bij de beoordeling van de aanvraag voor taalklasvervoer voor de leerling en eventueel een begeleider, onderzoekt het college in elk geval op basis van het vervoersadvies van de NT2 taalregisseur de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de leerling en die van het gezin, en de afstand en route tot de dichtstbijzijnde toegankelijke school.

Resultaat:

- De toegankelijkheid van de NT2-taalvoorzieningen binnen Maashorst blijft gewaarborgd.
- Kinderen die zijn aangewezen op een NT2-taalvoorziening kunnen deze daadwerkelijk bereiken.
- Aanvragen voor taalklasvervoer worden beoordeeld volgens dezelfde uitgangspunten als het leerlingenvervoer. De kosten van het vervoer worden echter bekostigd vanuit de middelen voor het onderwijsachterstandenbeleid.

Jaarlijkse herhaling met de regio – NT 2 versterking –
Doorontwikkeling bestaande activiteit

Doel: Het versterken van de kwaliteit en continuïteit van het NT2-aanbod voor jonge kinderen door jaarlijkse regionale herhaling van de scholing *Absolute Beginners*.

Waarom: In de periode 2025–2026 hebben de gemeenten Maashorst, Oss en Bernheze geïnvesteerd in scholing rondom de methode Absolute Beginners voor professionals in de kinderopvang en het kleuteronderwijs. Om deze kennis en vaardigheden duurzaam te borgen, is periodieke herhaling nodig. Door dit regionaal te organiseren, werken professionals vanuit een gezamenlijke aanpak, wordt de doorgaande lijn in het NT2-aanbod versterkt en kunnen meer scholingsmomenten worden aangeboden.

Resultaat:

- Kinderen profiteren van een kwalitatief sterk en herkenbaar NT2-aanbod binnen de voorschoolse en vroegschoolse periode.
- De regionale samenwerking draagt bij aan een eenduidige werkwijze en een sterke doorgaande lijn in het NT2-aanbod.

NT2 – taalregisseur
Doorontwikkeling bestaande activiteit

Doel: Het versterken van de regie, samenhang en kwaliteit van het NT2-aanbod in Maashorst, zodat kinderen en ouders tijdig passende ondersteuning ontvangen.

Waarom: Sinds 2024 beschikt de gemeente Maashorst over een NT2-taalregisseur. De NT2-taalregisseur vervult een verbindende en onafhankelijke rol tussen scholen, kinderopvang, gemeente en andere betrokken partners. Door regie te voeren op het NT2-aanbod, de doorgaande lijn te bewaken en knelpunten te signaleren, wordt gewerkt aan een samenhangende en gezinsgerichte aanpak. De uitbreiding van 0,5 fte naar 0,6 fte zorgt ervoor dat de ondersteuning beter aansluit bij de omvang en complexiteit van de doelgroep.

Resultaat:

- Kinderen en ouders worden beter toegeleid naar passend NT2-aanbod en ondersteuning.
- Knelpunten in het NT2-aanbod worden eerder gesignaleerd en opgepakt.
- De doorgaande lijn binnen het NT2-aanbod wordt beter geborgd.
- Door de uitbreiding van de NT2-taalregisseur van 0,5 fte naar 0,6 fte is meer capaciteit beschikbaar voor casusondersteuning, afstemming tussen partners en het doorontwikkelen van het NT2-aanbod.

VVE convenant
Doorontwikkeling bestaande activiteit

Doel: Het versterken van de samenwerking, kwaliteitsbewaking en gezamenlijke verantwoordelijkheid van partners binnen de voor- en vroegschoolse educatie.

Waarom: Voor de periode 2023–2026 hebben partners hun gezamenlijke ambities en commitment vastgelegd in een vve-convenant. In de nieuwe beleidsperiode worden de resultaatafspraken jaarlijks geëvalueerd en gekoppeld aan de vve-monitor. Het vve-convenant wordt daarom herzien en richt zich primair op samenwerking, rollen, verantwoordelijkheden, informatie-uitwisseling en gezamenlijke kwaliteitsbewaking.

Resultaat:

- Er is een geactualiseerd vve-convenant waarin afspraken over samenwerking, rollen, verantwoordelijkheden en informatie-uitwisseling zijn vastgelegd.
- Partners werken vanuit duidelijke en actuele afspraken aan de kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie.

Doorontwikkeling van de LEA
Nieuwe activiteit

Doel: Het versterken van de uitvoering van de LEA door de gezamenlijke ambities en afspraken voor de periode 2026-2030 te realiseren, te monitoren en waar nodig bij te stellen, zodat de samenwerking tussen partners duurzaam wordt versterkt.

Waarom: In 2025–2026 hebben de LEA-partners gezamenlijk een visie en koers vastgesteld voor de periode 2026–2030. De komende jaren staan in het teken van de uitvoering, monitoring en verdere ontwikkeling van deze afspraken. In 2029 worden de resultaten en samenwerking geëvalueerd en, waar nodig, bijgesteld ter voorbereiding op de volgende LEA-periode.

Resultaat:

- Het LEA visiedocument 2026-2030 is geëvalueerd.
- Nieuwe ontwikkelingen en knelpunten zijn vertaald naar gezamenlijke afspraken en acties.
- De samenwerking tussen LEA-partners is verder versterkt.
- Er is een geactualiseerde visie voor de daaropvolgende LEA-periode vastgesteld.

Innovatiebudget LEA
Nieuwe activiteit
Voor de looptijd van de LEA (2026-2030) stelt de gemeente jaarlijks een innovatiebudget van € 10.000 beschikbaar. Dit budget is bedoeld om nieuwe initiatieven te stimuleren die bijdragen aan de ambities en doelstellingen van de LEA. Initiatieven komen voor ondersteuning in aanmerking wanneer zij aansluiten bij één of meerdere opgaven binnen de LEA en passen binnen de kaders van het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid. Daarbij is van belang dat het initiatief concreet bijdraagt aan de beoogde resultaten van de betreffende opgave(n).

Vrije ontwikkelruimte
Doorontwikkeling bestaande activiteit
Binnen de begroting is ruimte gereserveerd voor vrije ontwikkelruimte. Hierdoor kan gedurende de beleidsperiode worden ingespeeld op kansrijke initiatieven die bijdragen aan de ontwikkelkansen van kinderen. De LEA wordt betrokken bij de advisering over de inzet van deze middelen.

7.2 Doelgroepen voorschoolse Educatie en Peuteropvang

In dit beleidskader onderscheiden we drie doelgroepen peuters waarvoor de gemeente Maashorst zich inzet. Deze doelgroepafbakening biedt duidelijkheid over wie binnen het beleid valt en maakt het mogelijk om gerichte keuzes te maken in aanbod, ondersteuning en financiering, passend bij de ontwikkelbehoeften en het risico op onderwijsachterstanden.

- **De niet geïndiceerde peuter**

Het merendeel van de kinderen in de peuterleeftijd maakt in Nederland gebruik van een vorm van kinderopvang. Voor ouders die werken en met behulp van kinderopvangtoeslag de opvang kunnen bekostigen, biedt dit de mogelijkheid om werk en gezinsleven te combineren. Tegelijkertijd zijn er ouders die niet allebei werken (of studeren) en daarom geen aanspraak kunnen maken op kinderopvangtoeslag.

De gemeente kiest ervoor om voor deze groep kinderen tegemoet te komen in een basisvoorziening peuteropvang, met als doel de brede ontwikkeling van jonge kinderen te stimuleren en de instroom in het basisonderwijs te versterken. Deze dagopvang omvat twee dagdelen per week en kan zowel worden aangeboden binnen traditionele peuteropvanggroepen als binnen de reguliere kinderopvang.

Deelname aan peuteropvang biedt kinderen de gelegenheid zich enkele uren per week in groepsverband te ontwikkelen, in interactie met andere kinderen en onder begeleiding van een professionele pedagogisch professional. Het aanbod omvat maximaal acht uur peuteropvang per week, verdeeld over minimaal twee dagdelen, gedurende maximaal veertig weken per jaar.

Anders dan in het beleid Kansen bieden wordt peuteropvang niet langer specifiek ingezet als voorziening voor alle kinderen die geen gebruikmaken van een andere vorm van kinderopvang, ongeacht aanspraak op kinderopvangtoeslag. Kinderopvangorganisaties hebben aangegeven dat deze constructie in de praktijk niet uitvoerbaar is en kan leiden tot ongewenste verschillen binnen de markt. Omdat het niet mogelijk is om voor alle peuters in Maashorst, ongeacht aanspraak op kinderopvangtoeslag, de opvang vanuit gemeentelijke middelen te financieren, is gekozen voor een meer uitvoerbare en toekomstbestendige regeling. Hiermee blijft ondersteuning beschikbaar voor peuters die deze het meest nodig hebben, terwijl wordt aangesloten bij de reguliere financieringsstructuur van de kinderopvang. Voor kinderen die op het moment van invoering van deze beleidswijziging gebruikmaken van peuteropvang op basis van de oude regeling, wordt samen met de kinderopvangorganisaties een overgangsregeling getroffen, zodat zij tot de start van het basisonderwijs gebruik kunnen blijven maken van peuteropvang.

Het doel is nadrukkelijk niet om reguliere kinderopvang feitelijk kosteloos te maken, maar om ook kinderen van ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag de mogelijkheid te bieden om gedurende acht uur per week deel te nemen aan een voorschoolse voorziening. Hiermee blijft deelname laagdrempelig en toegankelijk voor alle gezinnen.

- **De peuter met een vve-indicatie**

De gemeente zet zich in voor alle kinderen met een vve-indicatie. Voor deze doelgroep stimuleren wij deelname aan een vve-programma van 16 uur per week, verspreid over minimaal drie dagdelen gedurende 40 weken per jaar. Het aanbod is toegankelijk voor kinderen vanaf 2 jaar tot 4 jaar en 6 weken. Door de aanvullende zes weken kan het aanbod, indien nodig, doorlopen in vakantieperiodes tot aan de start op de basisschool. Hierdoor hoeven kinderen geen voorschoolse educatie te missen in afwachting van hun instroom in het onderwijs.

Om deelname aan voorschoolse educatie te bevorderen, is het van belang dat het aanbod voor ouders en verzorgers laagdrempelig toegankelijk is. Daarom nemen we waar mogelijk financiële en administratieve belemmeringen weg. Dit geldt in het bijzonder voor kinderen van ouders met een sociaal minimum inkomen.

- **De peuter met een verblijf in een opvanglocatie voor asielzoekers**

In de jaren 2024, 2025 en 2026 heeft de gemeente Maashorst op incidentele basis voorschoolse educatie bekostigd voor peuters in de noodopvanglocatie van het COA. Met dit beleidskader wordt deze doelgroep, voor zolang deze binnen Maashorst aanwezig is, structureel opgenomen.

Het betreft peuters afkomstig uit het buitenland die verblijven in een opvanglocatie binnen Maashorst, waaronder asielzoekers (gezinnen die nog wachten op een besluit over hun asielaanvraag) en statushouders

(gezinnen met een verblijfsvergunning). Veel van deze kinderen zullen hun verdere ontwikkeling en schoolloopbaan in Nederland voortzetten.

De Wet op het Primair Onderwijs legt de verantwoordelijkheid bij gemeenten om voorschoolse educatie te bieden aan peuters met een risico op onderwijsachterstanden, inclusief peuters in de asielopvang. Binnen deze kaders worden peuters in opvanglocaties in Maashorst als doelgroep aangemerkt en wordt hun deelname bekostigd. Volgens de Wet inburgering 2021 zijn ouders niet verplicht hun kinderen te laten deelnemen aan voorschoolse educatie. De gemeente stimuleert deelname wel actief. Hiermee krijgen kinderen de kans om hun (taal)ontwikkeling te versterken en wordt het risico op een onderwijsachterstand bij de start van de schoolloopbaan verkleind.

7.2.1. Uitvoering voorschoolse Educatie

Aanbod voor- en vroegschoolse educatie en peuteropvang

De kern van het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid ligt bij de voor- en vroegschoolse educatie. Hoewel peuteropvang geen wettelijke gemeentelijke taak is, beschouwt Maashorst deze voorziening als een belangrijk verlengstuk van het streven naar kansengelijkheid. De gemeente benut voor de peuteropvang de decentralisatie-uitkering voorschoolse voorzieningen peuters (Asscher-middelen), aanvullend op de vve-middelen, om de toegankelijkheid van peuteropvang voor alle peuters te borgen. In de beleidsperiode 2023–2026 bedroegen de gemiddelde jaarlijkse uitgaven circa € 730.000 voor voorschoolse educatie (OAB middelen) en € 200.000 voor peuteropvang (Asscher middelen).

Voorschoolse Educatie in de Kinderopvang

Om het bereik van voorschoolse educatie te vergroten, hebben wij samen met de kinderopvang verkend hoe ve binnen de reguliere kinderopvang kan worden aangeboden. Daarbij is gebleken dat bepaalde praktische uitvoeringsvereisten, zoals getoetst door de GGD, in de praktijk knelpunten kunnen opleveren voor een efficiënte organisatie van het aanbod.

De gemeente wil daarom ruimte bieden voor maatwerk in de wijze waarop met deze praktische randvoorwaarden wordt omgegaan. Uitgangspunt daarbij is een proportionele en risicogerichte toepassing van toezicht en handhaving. Dit betekent dat, binnen het bestaande toetsingskader, wordt gezocht naar passende oplossingen voor uitvoeringsvraagstukken, zolang de pedagogische kwaliteit, veiligheid en ontwikkelkansen van kinderen gewaarborgd blijven.

De inhoudelijke kwaliteitseisen voor VE blijven daarbij onverminderd van kracht. In overleg met betrokken partijen wordt per situatie beoordeeld of een alternatieve invulling kan bijdragen aan een groter bereik van VE, zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit en veiligheid van het aanbod.

Voorschoolse indicatie en toeleiding versterken

Kinderen bij wie sprake is van een risico op een onderwijsachterstand ontvangen een indicatie voor voorschoolse educatie. Een belangrijke rol is weggelegd bij de jeugdgezondheidzorg rondom het toeleiden van potentiële doelgroepkinderen naar voorschoolse educatie. De GGD doet dit door aanmeldingen van geïndiceerde doelgroepkinderen te monitoren en ouders actief te stimuleren hun kind te laten deelnemen, met de jeugd GGZ (COA) worden hier nog aanvullende afspraken voor gemaakt.

In schema

Situatie	Kinderopvangtoeslag (KOT)	Bijdrage ouders	Bijdrage gemeente
Peuteropvang voor niet-	Ja	Ouders betalen opvangkosten (deels gecompenseerd via KOT)	Geen rol voor gemeente

geïndiceerde peuter			
Peuteropvang voor niet-geïndiceerde peuter	Nee	Ouders betalen inkomensafhankelijke ouderbijdrage volgens VNG-tabel	Gemeente betaalt normtarief + kwaliteitsopslag
Peuter met vve-indicatie	Ja	Ouders betalen opvangkosten aan kinderopvangorganisatie (deels gecompenseerd via KOT)	Gemeente betaalt kwaliteitsopslag/vve-subsidie aan kinderopvangorganisatie
Peuter met vve-indicatie	Nee	Ouders betalen inkomensafhankelijke ouderbijdrage volgens VNG-tabel	Gemeente betaalt normtarief + kwaliteitsopslag
Peuter binnen opvanglocatie van het COA	Nee	*Valt onder dezelfde regeling als een peuter met vve-indicatie zonder kinderopvangtoeslag.*	*Valt onder dezelfde regeling als een peuter met vve-indicatie zonder kinderopvangtoeslag.*

NB: Naar verwachting wordt het financieringsstelsel voor de kinderopvang vereenvoudigd. Hierdoor ontvangen ouders de kinderopvangtoeslag niet langer via de huidige toeslagensystematiek. Voor de gemeentelijke bijdrage in dit schema heeft dit geen gevolgen; de bekostigingssystematiek voor het peuteraanbod en de voorschoolse educatie blijft ongewijzigd. Voor ouders wordt de financiering eenvoudiger, doordat de huidige toeslagensystematiek mogelijk vervalt.

7.3 Tarieven

Tarief peuteropvang

De kwaliteitsopslag voor peuteropvang bedraagt in 2027 € 1,39 per uur. Het tarief wordt jaarlijks geïndexeerd volgens de gemeentelijke indexeringssystematiek.

Toelichting

Uit diverse onderzoeken blijkt dat de kostprijs van peuteropvang hoger ligt dan die van reguliere kinderopvang. Om deze hogere kosten te compenseren, wordt een kwaliteitsopslag toegekend. De opslag is geactualiseerd door middel van indexering over de periode 2023-2026 en een aanvulling voor volgens de gemeentelijke index voor 2027.

De volledige berekening van de kwaliteitsopslag is opgenomen in **bijlage 3**.

Tarief Voorschoolse Educatie

De kwaliteitsopslag voor Voorschoolse educatie bedraagt in 2027 € 4,05 per uur. Het tarief wordt jaarlijks geïndexeerd volgens de gemeentelijke indexeringssystematiek.

De kwaliteitsopslag is geactualiseerd op basis van de indexering over de periode 2023-2026. Daarnaast is bij de berekening rekening gehouden met hogere uurtarieven voor pedagogisch professionals en pedagogisch beleidsmedewerkers. Ook is aanvullende ureninzet opgenomen voor deelname aan het gemeentelijk VVE-overleg en de daaruit voortvloeiende werkzaamheden.

De volledige berekening van de kwaliteitsopslag is opgenomen in **bijlage 3**.

Locaties met zware doelgroepen

Locaties waarvan op de peildatum van 1 januari meer dan 50% van de peuters tot de VVE-doelgroep behoort, kunnen **een aanvullende subsidie van € 12.000 per jaar aanvragen.**
Deze subsidie is bedoeld voor extra pedagogische inzet, zodat beter kan worden aangesloten bij de intensieve ondersteuningsbehoefte van deze doelgroep. Uit de pilot voor locaties met een zware doelgroep in 2026 bleek dat vier locaties in de gemeente Maashorst meer dan 50% doelgroepkinderen opvangen. Drie van deze locaties hebben gebruikgemaakt van de aanvullende subsidieregeling.

De subsidie wordt bekostigd uit de onderwijsachterstandsmiddelen en maakt extra pedagogische inzet mogelijk. Hierdoor kunnen meer tutoractiviteiten worden aangeboden aan doelgroepkinderen, gericht op het versterken van de taalontwikkeling en sociaal-emotionele ontwikkeling en een kansrijke start op de basisschool.

Aanbod voor kinderen uit financieel kwetsbare gezinnen
De gemeente Maashorst wil dat alle kinderen met een ve-indicatie kunnen deelnemen aan voorschoolse educatie, ongeacht de financiële situatie van hun ouders. Ouders betalen een inkomensafhankelijke ouderbijdrage volgens de VNG-tabel. Afhankelijk van hun situatie kunnen ouders in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag en/of een gemeentelijke vergoeding. De ouderbijdrage betreft het deel van de kosten dat na deze vergoedingen voor rekening van de ouders blijft. Uit onderzoek van de GGD blijkt dat jaarlijks twee tot drie ouders financiële redenen opgeven om geen gebruikmaken van het aanbod.

Langdurige armoede en geldzorgen kunnen de ontwikkeling van kinderen belemmeren en de kansengelijkheid onder druk zetten. Juist voorschoolse educatie draagt eraan bij dat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en met een zo goed mogelijke start aan het onderwijs beginnen.
Voor het aanbod voor kinderen uit financieel kwetsbare gezinnen wordt uitgegaan van een inkomensgrens van 130% van het sociaal minimum. Hiermee geeft de gemeente invulling aan de ambitie uit het samenwerkingsakkoord ‘Trots op vandaag, werken aan morgen’ om financiële drempels voor inwoners met een laag inkomen te verkleinen.

Hiermee kiest de gemeente bewust voor een ruimere ondersteuning dan de veelgebruikte grens van 120%, zodat meer gezinnen gebruik kunnen maken van financiële ondersteuning. De voorwaarden en criteria die hierbij worden gehanteerd, worden nader uitgewerkt in de subsidieregeling voor peuteropvang en voorschoolse educatie. Daarnaast zetten we extra in op het wegnemen van financiële drempels voor deelname aan voorschoolse educatie. Ouders die om financiële redenen afzien van deelname aan ve worden actief benaderd door de GGD. Zij worden gewezen op beschikbare regelingen en, waar nodig, doorverwezen naar partijen die kunnen ondersteunen bij het aanvragen van kinderopvangtoeslag. Daarnaast kunnen ouders in aanmerking komen voor een gemeentelijke vergoeding van de ouderbijdrage. De aanvraag hiervoor wordt door de kinderopvangorganisatie verzorgd, waardoor ouders hierin zoveel mogelijk worden ontzorgd. Op deze manier willen we voorkomen dat financiële omstandigheden een belemmering vormen voor deelname aan voorschoolse educatie.

Ter uitvoering van dit beleid stelt het college één of meer subsidieregelingen vast. Hieronder worden in ieder geval verstaan de subsidieregelingen voor pov/vve en de uitvoering van het beleid. Ook toekomstige subsidieregelingen die bijdragen aan de beleidsdoelstellingen kunnen door het college worden vastgesteld.

8. Uitvoeringsagenda

Subdoel	Inzet en uitvoering	Voortzetting uit 2023-2026	2027	2028	2029	2030
Het vergroten van het vve bereik	• Inzicht en analyseren van redenen tot non-bereik. • Jaarlijkse evaluatie van de doelgroepen. • Jaarlijks resultaatafspraken evalueren en opstellen met de LEA partners.	X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X

	• Aanpassing van de regeling voor kinderen uit financieel kwetsbare situaties.					
Het monitoren en versterken van de doorgaande leerlijn.	• Herzien van het huidige vve convenant. • Voortzetting en monitoring van de reeds ingezette activiteiten rondom het versterken van de doorgaande leerlijn. • Het opstarten van de activiteit vakantielezen. • Herijken van de vve monitor. • Het implementeren van de stimuleringsactiviteit taal overgang primair naar voortgezet onderwijs • Het implementeren en monitoren van de kwaliteitsdialoog. • Jaarlijkse herhaling met de regio – versterking NT2 • Herijking van het LEA Visiedocument	X X X X X X	X X X X X X X X	X X X X	X X X X	X X X X X
Het versterken van de ouderverbondenheid.	• Voortzetting en monitoring van de reeds ingezette activiteiten rondom het versterken van de ouderverbondenheid. • Aansluiten bij succesvolle aanpakken binnen de wijk. • De gezinsgericht aanpak evalueren en versterken met andere beleidsvelden. • Het uitvoeren en evalueren ‘Spel aan Huis’	X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
Het afstemmen en samenwerken met andere beleidsterreinen	• Versterken van de pedagogische basis. • Dwarsverbanden verstevigen met activiteiten en beleidsterreinen die raakvlakken hebben met het OA beleid. • De LEA bevragen op initiatieven voor de vrije ontwikkelruimte.	X	X X X	X X X	X X X	X X X

9. Begroting

Jaarlijks ontvangt de gemeente een specifieke uitkering (SPUK) van het Rijk voor het onderwijsachterstandenbeleid. Deze middelen mag de gemeente enkel uitgeven aan de OAB. De uitgaven moeten jaarlijks worden verantwoord aan het Rijk via de SiSA.

De gemeente ontvangt ieder jaar rond eind september een voorlopige beschikking voor de OAB voor het daaropvolgende jaar. De verdeling van de onderwijsachterstandsmiddelen aan gemeenten vindt plaats op basis van de jaarlijks door het CBS bepaalde achterstandsscore van elke gemeente.

Onderstaande begroting geeft een financiële vertaling van het OAB-beleidsplan.

Begroting OAB-beleidsplan 2027-2030

Uitgaven

Onderdeel	OAB	Peuteropvang
Voorschoolse Educatie*	€ 850.000	
Bestrijden Onderwijsachterstanden	€ 524.500	
Monitoring Doorgaande Lijn	€ 159.000	
Vrije ontwikkelruimte	€ 50.000	
Peuteropvang**		€ 218.187
Totale uitgaven	**€ 1.583.500**	**€ 218.187**

Dekking

Onderdeel	OAB	Peuteropvang
Rijksmiddelen OAB 2027 (SPUK)***	€ 1.396.680	
Gereserveerde OAB-middelen voorgaande jaren	€ 186.820	
Gemeentelijke middelen peuteropvang		€ 218.187
Totale dekking	**€ 1.583.500**	**€ 218.187**

Saldo	**€ 0**	**€ 0**

* Het ve tarief wordt jaarlijks geïndexeerd, dit kan invloed hebben op de begroting.
** Bedrag is inclusief inschatting kosten voor overgangsfase 2027 en 2028.
*** Dit betreft het bedrag zoals opgenomen in de voorlopige beschikking OAB 2027.

Toelichting

OAB-middelen

De kosten van de OAB-activiteiten worden gedekt uit de specifieke uitkering (SPUK) OAB en de gereserveerde OAB-middelen van voorgaande jaren. De resterende OAB-middelen na 2027 worden in de periode 2028-2030 ingezet ter dekking van de kosten van de in dit beleidsplan opgenomen activiteiten. Door de inzet van deze resterende middelen kan de korting op de beschikbare OAB-middelen in deze beleidsperiode worden opgevangen en kan de uitvoering van de beoogde activiteiten worden gecontinueerd.

Peuteropvang

In de begroting is € 218.187 aan lasten voor peuteropvang opgenomen en deze worden volledig gedekt uit eigen gemeentelijke middelen. In het nieuwe beleidskader wordt geen subsidie meer verstrekt voor peuteropvang aan ouders die recht hebben op kinderopvangtoeslag. De effecten hiervan worden gedurende de overgangsperiode gemonitord en jaarlijks verwerkt in de reguliere planning- en controlcyclus.

Het Rijk is voornemens om de SPUK per 2028 om te zetten naar een bijzondere fondsuitkering. Hiervoor is nog wel een wetswijziging nodig. Op dit moment is nog niet duidelijk hoe deze BFU er uit zal zien. Zodra hier meer duidelijkheid over is, zal dit worden meegenomen in de gemeentelijke begroting.

Bijlage 1
Wet- en regelgeving

Wet op het primair onderwijs
Op grond van de Wet op het primair onderwijs (Wpo) is de gemeente verantwoordelijk voor het realiseren van een dekkend en gespreid aanbod van ve-locaties voor kinderen met een (dreigende) taalachterstand. De gemeente is daarnaast samen met partners verantwoordelijk voor een zo groot mogelijke deelname aan de voorschoolse educatie (artikel 166 Wpo). Daarnaast is de gemeente op grond van de Wet op het primair onderwijs verplicht jaarlijks overleg te voeren met de schoolbesturen en de kinderopvangorganisaties over het onderwijsachterstandenbeleid. Dit gebeurt in de gemeente Maashorst in de Lokaal Educatieve Agenda, de LEA.

Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie

In 2010 is de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (OKE) in werking getreden. Deze wet wijzigde 3 wetten, namelijk de 'Wet Kinderopvang', de 'Wet op het primair Onderwijs' en de 'Wet op het Onderwijstoezicht'. Het doel van de wet is gericht op een kwaliteitsverbetering en daardoor de ontwikkeling van jonge kinderen te stimuleren. In de LEA worden hier op de volgende onderdelen tussen onderwijs, kinderopvang en gemeente afspraken over gemaakt.
- Het bevorderen van integratie;
- Het voorkomen van segregatie;
- Het bestrijden van onderwijsachterstanden;
- De inschrijving en toelating tot voorzieningen.

Naast de wettelijke verplichting is in Nederland het onderwijsachterstandenbeleid bedoeld om dreigende onderwijsachterstanden in de leeftijd van 0 – 12 jaar te voorkomen en om eenmaal opgelopen achterstanden te verminderen. Om kinderen met een onderwijsachterstand te helpen, heeft de gemeente een taak om hier een programma voor in te richten. Gemeenten krijgen geoormerkte financiële middelen van het Rijk om goed onderwijsachterstandenbeleid te voeren. Dit gebeurt op basis van de onderwijsachterstandenindicator van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Masterplan Basisvaardigheden
Het Masterplan Basisvaardigheden is het landelijke beleidskader van de Nederlandse overheid gericht op het versterken van lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden bij kinderen en jongeren. Het plan richt zich primair op scholen, met speciale aandacht voor het basisonderwijs (0-12 jaar) en het voortgezet onderwijs, en bevat maatregelen zoals subsidies, programma's en voortgangsmonitoring.

Gemeenten werken hierbij samen met basisscholen en andere onderwijsinstellingen en kindpartners om de maatregelen van het Masterplan lokaal te realiseren. Ze zijn verantwoordelijk voor het vertalen van landelijke programma's naar concrete acties in wijken en scholen. Daarnaast stimuleren gemeenten ouderverbondenheid en ondersteunen ze gezinnen, zodat kinderen van 0-12 jaar een stevige basis in taal en rekenen krijgen voordat ze verder in het onderwijs komen.

Bekostiging voor- en vroegschoolse educatie
De gemeente is verantwoordelijk voor het aanbieden van voorschoolse educatie (VE) en ontvangt hiervoor zoals aangegeven geoormerkte rijksmiddelen. Het primair onderwijs is verantwoordelijk voor de vroegschoolse educatie aan kinderen in groep 1 en 2 met een achterstand en ontvangt hiervoor middelen in de lumpsum.

Bestuursafspraken 'Opvang voor alle peuters'
Volgens de bestuurlijke afspraken tussen het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) ('Een aanbod voor alle peuters', 2016) hebben gemeenten de verantwoordelijkheid om het bereik van peuteropvang voor alle peuters te vergroten. Gemeenten spelen hierin een centrale rol door het landelijke beleid lokaal uit te voeren en ervoor te zorgen dat alle peuters minimaal twee dagdelen per week naar een voorschoolse voorziening kunnen gaan. Dit geldt ook voor peuters zonder vve-indicatie en kinderen die niet naar reguliere kinderopvang gaan. Gemeenten organiseren en coördineren het aanbod in hun wijken, stemmen het af met scholen en andere voorzieningen en houden toezicht op deelname en effectiviteit. Zo verbinden gemeenten de landelijke afspraken met de praktijk en zorgen ze ervoor dat alle peuters gelijke ontwikkelingskansen krijgen voordat zij starten in het basisonderwijs.

Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie
Het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie is een belangrijk stuurmiddel waarin de kwaliteitseisen voor VE zijn vastgelegd. Het besluit bevat onder andere eisen over het programma voor voorschoolse educatie, de groepsgrootte, en het opleidingsniveau van de pedagogisch medewerkers.

Regeerakkoord
Het regeerakkoord van het kabinet van D66, VVD en CDA benadrukt dat gemeenten een belangrijke rol hebben bij het aanpakken van onderwijsachterstanden. Het akkoord stelt dat eerdere plannen om te korten op gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid niet doorgaan, waardoor de beschikbare financiële middelen voor gemeenten op hetzelfde niveau blijven. Gemeenten behouden hiermee de mogelijkheid om lokaal beleid te voeren dat aansluit bij de behoeften van kinderen die risico lopen op achterstanden.

Daarnaast biedt het akkoord mogelijkheden om vroegtijdige interventies te stimuleren. Door het versterken van voor- en vroegschoolse educatie kunnen kinderen al vanaf jonge leeftijd extra begeleiding krijgen. Zo kunnen achterstanden vroeg worden gesignaleerd en aangepakt, nog voordat ze zich verder manifesteren op de basisschool.

Tot slot kunnen gemeenten door samenwerking met lokale partners zorgen voor een goede uitvoering van landelijke maatregelen, zoals de mogelijke aanmeldplicht vanaf vier jaar. Door kinderen tijdig in beeld te hebben, kunnen zij gericht ondersteuning inzetten en de overgang naar regulier onderwijs soepeler laten verlopen. Op deze manier dragen gemeentelijke initiatieven bij aan het verkleinen van kansenongelijkheid en het verbeteren van de onderwijskwaliteit binnen hun eigen verantwoordelijkheid.

Bijlage 2. Relatie met andere beleidsterreinen

De sport- en beweegvisie Maashorst
De Sport- en Beweegvisie richt zich op het stimuleren van sport en beweging onder de inwoners. Het beleid gaat uit van integratie van sport en bewegen in de dagelijkse leefomgeving, het stimuleren van een actieve leefstijl en het bevorderen van de gezondheid en het welzijn van de gemeenschap.

Binnen het onderwijsachterstandenbeleid sluiten we actief aan bij deze uitgangspunten. We volgen de Sport- en Beweegvisie en benutten kansen om doelgroepkinderen niet alleen gelijke ontwikkelkansen te bieden, maar hen ook meer te betrekken bij beweegactiviteiten in hun eigen leefomgeving. We zien dat sport en bewegen een belangrijke bijdrage leveren aan taalontwikkeling, sociale vaardigheden, executieve functies en een gezonde leefstijl. Door te bewegen leren kinderen samenwerken, communiceren en positieve ervaringen opdoen, wat hun schoolontwikkeling direct ondersteunt. Ook ouders worden via beweeggerichte interventies gestimuleerd om een gezonde basis te bieden. Het verbinden van sport/bewegen met het onderwijsachterstandenbeleid versterkt zo de totale ontwikkeling van kinderen en helpt achterstanden te voorkomen en te verkleinen. Daarom sturen we binnen programma’s en interventies gericht op het onderdeel bewegen, zowel voor kinderen als ouders, waardoor onderwijs, gezondheid en leefstijl elkaar versterken.

Gezinsaanpak geletterdheid
OAB richt zich op het voorkomen en verkleinen van onderwijsachterstanden bij kinderen, waarbij taalvaardigheid een cruciale factor is. Volwasseneneducatie en basisvaardighedenbeleid sluiten hierbij aan, omdat laaggeletterde ouders moeite hebben met lezen, schrijven en digitale vaardigheden, wat direct invloed heeft op de taal- en leeromgeving van hun kinderen. Kinderen van laaggeletterde ouders hebben aantoonbaar meer risico op taal- en onderwijsachterstanden, waardoor inzet op basisvaardigheden binnen gezinnen noodzakelijk is. Een integrale gezinsaanpak geletterdheid verbindt beide beleidsterreinen door ouders te ondersteunen in hun eigen vaardigheden en tegelijkertijd de taalontwikkeling van kinderen te versterken.

Preventief jeugdbeleid
Het preventief jeugdbeleid richt zich op het vroegtijdig signaleren en verminderen van risico's in de ontwikkeling van kinderen, waardoor problemen later kunnen worden voorkomen. Preventie wordt hierbij gezien als het voorkomen van problemen, het in goede banen leiden van beginnende problemen en het voorkomen dat problemen terugkomen of uitgroeien tot complexe problematiek. Het gaat daarbij om lokale (in)formele steun en hulp die zonder indicatie vrij toegankelijk beschikbaar is. Dit beleid richt zich op kinderen en opvoeders in Maashorst die een steuntje in de rug kunnen gebruiken.

Waar het Preventief jeugdbeleid dit doet op thema's als scheiden, kansrijke start, eenzaamheid, middelengebruik, mentale weerbaarheid en bestaanszekerheid, doet het onderwijsachterstandenbeleid dit op het gebied van taalvaardigheid, peuteropvang en VE. Zo worden binnen het onderwijsachterstandenbeleid in nauwe samenwerking met het preventief jeugdbeleid aansluitfunctionarissen op de basisscholen ingezet. De jeugdverpleegkundige vervult hierbij de rol van aansluitfunctionaris en is het vaste aanspreekpunt voor scholen en ouders met vragen of zorgen over de ontwikkeling van een kind. De aansluitfunctionaris biedt laagdrempelige ondersteuning, signaleert vroegtijdig risico's en is goed ingebed in de lokale zorg- en ondersteuningsketen.

Het programma Kansrijke Start zorgt voor een gezonde en stabiele basis in de eerste 1.000 dagen, een periode die sterk bepalend is voor latere ontwikkelkansen. Omdat kinderen uit kwetsbare gezinnen een grotere kans hebben op taal- en onderwijsachterstanden, raakt Kansrijke Start direct aan de doelstellingen van het onderwijsachterstandenbeleid. De beleidsterreinen richten zich op het versterken van de ontwikkelcondities rond het kind, elk vanuit een andere fase en invalshoek.

Het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) versterken de ambities van zowel Kansrijke Start als het preventief jeugdbeleid doordat zij zich richten op gezondheid, preventie en het terugdringen van gezondheidsachterstanden. Door preventief jeugdbeleid, Kansrijke Start en OAB met elkaar te verbinden, ontstaat een sterke en samenhangende aanpak die gezinnen vanaf de zwangerschap tot en met de basisschoolperiode ondersteunt. Deze integrale benadering draagt bij aan het structureel verminderen van achterstanden, het vergroten van ontwikkelkansen en het doorbreken van intergenerationele ongelijkheid.

Migratieopgave
Ten tijde van het opstellen van dit beleidsstuk heeft de gemeente een tijdelijk asielzoekerscentrum (azc). De aanwezigheid van een azc brengt specifieke uitdagingen met zich mee binnen het onderwijsachterstandenbeleid, onder meer door de wisselende instroom, de diversiteit in onderwijsachtergrond en de grote variatie in ontwikkelingsniveau en taalvaardigheid van kinderen. Omdat kinderen in het azc automatisch tot de OAB-doelgroep behoren, vindt er structureel overleg plaats tussen de beleidsadviseur onderwijsachterstanden, beleidsadviseur migratie en de NT2-taalregisseur. Deze samenwerking is erop gericht om het dynamische proces rondom instroom, toeleiding en passende ondersteuning van kind en ouders in goede banen te leiden en tijdig de juiste voorzieningen te organiseren

Gezondheidsbeleid
Binnen het gezondheidsbeleid wordt ingezet op een sterke en gezonde generatie kinderen. De doelgroep van het onderwijsachterstandenbeleid (OAB) valt hier voor een belangrijk deel binnen. Daarom werken de beleidsadviseurs gezondheid en onderwijsachterstanden nauw samen en worden gezamenlijke stakeholders betrokken bij onderwerpen die beide beleidsvelden raken.
Ook binnen de uitvoering van de Omgevingswet wordt aandacht besteed aan een gezonde leefomgeving voor kinderen. Daarbij wordt onder meer ingezet op rookvrije omgevingen, het beperken van de effecten van

hitte(stress), voldoende mogelijkheden voor bewegen en spelen en het stimuleren van een gezonde sportomgeving. Op deze manier versterken het gezondheidsbeleid en het onderwijsachterstandenbeleid elkaar in het creëren van een gezonde, veilige en kansrijke omgeving voor kinderen.

Armoedebeleid

De gemeente Maashorst richt zich in het armoedebeleid op het verlichten van geldzorgen en het voorkomen van de negatieve gevolgen van kinderarmoede, omdat armoede een belangrijke risicofactor is voor ontwikkelings- en onderwijsachterstanden bij kinderen. OAB heeft als doel deze achterstanden te voorkomen en te verminderen door kinderen met verhoogde risico's vroegtijdig te ondersteunen, onder andere via voorschoolse educatie en aanvullende interventies in het onderwijs. Beide beleidsvelden raken dezelfde doelgroep: kinderen die door omstandigheden thuis minder kansen hebben om optimaal te ontwikkelen. Armoede vergroot de kans op achterstanden, waardoor samenwerking tussen armoedebeleid en OAB effectief is om kansenongelijkheid te verkleinen. Hoewel de financieringsstromen gescheiden zijn, versterken beide beleidsvelden elkaar doordat zij gericht zijn op het creëren van stabiele, kansrijke omstandigheden voor kinderen

Beleidskader Sterke Sociale Basis

Het Beleidskader Sterke Sociale Basis richt zich op het versterken van de sociale samenhang, zelfredzaamheid en samenredzaamheid van inwoners. Het uitgangspunt is dat inwoners zoveel mogelijk zelf, met hun netwerk en met behulp van algemene voorzieningen, oplossingen vinden voor hulp- en ondersteuningsvragen. We willen bouwen aan een samenleving waarin inwoners elkaar kennen, ontmoeten en ondersteunen. Daarbij staat een gebiedsgerichte aanpak centraal: werken vanuit de wijk of kern, dichtbij inwoners. De sociale basis wordt versterkt door samenwerking tussen inwoners, vrijwilligers, maatschappelijke organisaties en professionals.

Het beleidskader kent vijf belangrijke bouwstenen:

1. Actieve inwoners en vrijwilligers.
2. Een breed aanbod van preventieve en voorliggende voorzieningen.
3. Toegankelijke ontmoetingsplekken.
4. Sterke netwerken en samenwerking in wijken en kernen.
5. Een verbindende professional in de wijk of kern.

De ambitie is dat in 2030 ongeveer 80% van de vragen op het gebied van zorg, welzijn en participatie binnen de sociale basis kan worden opgevangen, zodat specialistische ondersteuning alleen wordt ingezet wanneer dat echt nodig

Beleidsvelden met invloed op kansen, maar zonder gemeentelijke OAB-koppeling

Het onderwijsachterstandenbeleid is wettelijk verankerd in de Wet op het primair onderwijs. De verdeling van middelen binnen dit stelsel is gebaseerd op door het CBS berekende risico op onderwijsachterstandsscores, die per school en gemeente de verwachte onderwijsachterstandsproblematiek uitdrukken. Deze wettelijke regeling is echter uitsluitend van toepassing op het primair onderwijs zoals bedoeld in de WPO.

Voor de buitenschoolse opvang (BSO**)** geldt dat alleen de WPO (art. 45) een verplichting kent voor scholen om opvang te organiseren wanneer ouders hierom vragen; binnen de WEC ontbreekt deze verplichting. SO-scholen die BSO aanbieden doen dit vrijwillig, en deze voorzieningen kennen geen koppeling met OAB-middelen of regelgeving binnen het OAB-stelsel

Speciaal basisonderwijs (SBO) valt wel onder de WPO, maar kent een andere bekostigingssystematiek dan het regulier onderwijs. Speciaal onderwijs (SO) valt onder de Wet op de expertisecentra (WEC) en behoort daarmee niet tot het OAB-stelsel. Passend Onderwijs staat daarmee los van het onderwijsachterstandenbeleid en werkt met een eigen opdracht, financiering en verantwoordelijkheden. Scholen binnen dit stelsel worden geacht hun ondersteuning zelfstandig te organiseren en kunnen daarbij niet terugvallen op OAB-middelen, ook al raken beide domeinen aan dezelfde ambitie om ontwikkelingskansen te vergroten.

De gemeente Maashorst hanteert een vangnetconstructie in de vorm van een Sociaal-Medische Indicatie (SMI). Deze voorziening is bedoeld om gezinnen tijdelijk te ontlasten wanneer sociale of medische omstandigheden dit noodzakelijk maken. Het richt zich niet op ontwikkelprogramma's of leerdoelen, zoals die binnen

voorschoolse educatie wél verplicht zijn. Daarmee ondersteunt SMI vooral de stabiliteit van het gezin, niet de onderwijsontwikkeling van het kind. Omdat SMI geen educatief programma kent en geen onderdeel vormt van het wettelijke stelsel rondom onderwijsachterstanden, valt deze voorziening niet onder het OAB-kader en wordt zij niet bekostigd met OAB-middelen.

Bijlage 3 – Berekening van Tarieven

Het tarief dat de gemeente subsidieert boven op de normtarieven (het maximale uurtarief van de Belastingdienst voor de kinderopvangtoeslag), is sinds de vaststelling van het vorige beleidskader niet meer geïndexeerd. Voor de peuteropvang bedraagt dit koptarief € 1,01 en voor de VVE bedraagt dit € 2,94. Nu het beleidskader volledig wordt herzien, worden ook deze tarieven opnieuw geïndexeerd.

De berekening van dit koptarief komt uit 2022. Voor de hoogte van de indexatie tussen 2022 en 2026 wordt als referentie de indexatie van de normtarieven over de periode 2022-2026 gebruikt. In deze periode is dit normtarief gestegen met 32%[3]. Vanaf dit jaar indexeren we de tarieven volgens de reguliere gemeentelijke indexering. Voor 2027 is deze indexering vastgesteld op 4,30%. Voor het tarief van de peuteropvang betekent dit het volgende:

Tarief peuteropvang		
Oude kwaliteitstoeslag:		€ 1,01
Indexatie 2022-2026 van 32%:		€ 0,32
Indexatie 2027 van 4,30%	€ 0,06	
Nieuwe kwaliteitstoeslag:		**€ 1,39 (niveau 2027)**
KOT Tarief		€ 11,23
Tarief peuteropvang		**€ 12,62 (niveau 2027)**

[3] In 2022 bedroeg de maximale uurprijs ten behoeve van de kinderopvangtoeslag € 8,50; in 2026 is dit € 11,23. Dit is een stijging van 32%.

Voor het tarief van de voorschoolse educatie betekent dit het volgende:

Tarief VE	
Oude kwaliteitstoeslag:	€ 2,94
Indexatie 2022-2026 van 32%:	€ 0,94
Indexatie 2027	€ 0,17
Nieuwe kwaliteitstoeslag:	**€ 4,05 (niveau 2027)**
KOT Tarief	€ 11,23
Tarief VE	**€ 15,28 (niveau 2027)**

Voor de kwaliteitstoeslag in 2028 en verder wordt jaarlijkse de gemeentelijke indexeringssystematiek toegepast.

Met de kwaliteitstoeslag kunnen de VE-locaties onder andere voldoen aan de landelijke en lokale kwaliteitseisen die wij stellen aan de VE. Het betreft de volgende eisen:

Activiteit / vereisten	Op jaarbasis per VE peuter	Inschatting gemiddelde kosten
Voortkomend uit wet- en regelgeving o.a. Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie en wet IKK)		
extra scholingseisen voorschoolse educatie pedagogische medewerkers: - verhoogde taaleis van niveau 3F op mondelinge taalvaardigheid en lezen - module voorschoolse educatie van minimaal 12 dagdelen		Stelpost overig tezamen € 100,-
Verplichting van opleidingsplan beroepskrachten voorschoolse educatie		
Verplichting van pedagogisch beleidsplan dat jaarlijks wordt geëvalueerd		
Verplichting om gebruik te maken van een ve gecertificeerd programma waarin op gestructureerde en samenhangende wijze de ontwikkeling wordt gestimuleerd op het gebied van taal, rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling.		
Inzet HBO geschoolde pedagogisch beleidsmedewerker 10 uur per ve peuter per jaar	10 HBO -uren per peuter per jaar	€ 565
Overig		
Extra ve taakuren om ve programma goed uit te voeren (oa extra tutoring peuter, monitoring ontwikkeling kinderen, voorbereiden, uitvoeren, evalueren van onderdelen van het ve programma)	16 MBO -uren per peuter per jaar	€ 640
Materialen ve gecertificeerd programma, leesboeken, spelmaterialen.)		Zie stelpost overig bovenaan
stimuleren ouderverbondenheid (extra aandacht ouders, aanreiken materialen en tips voor thuis, info avonden)	2 MBO -uren per peuter per jaar	€ 80
extra oudergesprekken met ouders	2 MBO -uren per peuter per jaar	€ 80
Lokale kwaliteits vereisten		
Participeren in het gemeentelijk vve-overleg, waaronder begrepen het oppakken en uitvoeren van	1 uur per peuter	€ 40

uitvoerende taken, acties en vervolgafspraken die voortkomen uit de uitkomsten van deze overleggen.		
verzorgen van warme overdracht naar basisschool	1 uur per peuter	€ 40
proactief samenwerking zoeken met 'natuurlijke partners' in de gemeente, zoals onderwijs, kinderopvang, buurtinitiatieven, sociale buurtteams en welzijn;	0,5 uur per peuter	€ 20
Signaleren ontwikkelingsproblematiek, doorverwijzen logopedie, en geven info & advies aan ouders, bijv. ook over taalondersteunende activiteiten voor de ouders	0,5 uur per peuter	€ 20
Zo nodig afstemmen met jeugdverpleegkundige van consultatiebureau en andere partners om preventie en zorg te bieden aan de peuters die het nodig hebben	1 uur per peuter	€ 40
	Totaal per peuter per jaar extra kostprijs voor ve	€ 1.625
	Op uurbasis (€ 1.624 / 640 uur ve per jaar	**€2,54**

De landelijke en lokale eisen aan VE-locaties zorgen voor een stijging van het tarief van € 2,54. Dit is onderdeel van de € 4,05 van het koptarief.

Uitgaven per categorie peuters

Verwachte uitgaven per peuter per categorie								
per categorie	uurtarief (niveau 2026)	fiscaal tarief = KOT tarief (niveau 2026)	koptarief = tarief wat de gemeente bovenop het fiscaal tarief compenseert	Max aantal uur per week	Max aantal uur per jaar	Totaal maximaal	Ouderbijdrage bij peuters zonder KOT	Uitgaven voor de gemeente per jaar
POV zonder KOT	€ 12,62			8	320	€ 4.035,20	€ 144,00	€ 3.891,20
VE zonder KOT	€ 15,28			16	640	€ 9.779,2	€ 144,00	€ 9.635,20
VE met KOT peuteropvang	€ 15,28	€ 11,23	€ 4,05	16	640	€ 6.185,60		€ 6.185,60

Verdere toelichting
De hoogte van de ouderbijdrage is afhankelijk van het inkomen van de ouders. Bij de berekening van de gemiddelde ouderbijdrage voor peuteropvang en van VVE zonder KOT, is uitgegaan van een gemiddelde ouderbijdrage van € 0,45 per uur. Het bedrag van € 0,45 is gelijk aan de laagste ouderbijdrage in de VNG Adviestabel van 2026. Ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag hebben namelijk in veel gevallen geen werk. Zij vallen daarom vaak in de lagere inkomenscategorieën en vallen daarom onder het lage tarief. Voor ouders met kinderopvangtoeslag hoeft geen rekening gehouden te worden met de ouderbijdrage. Die is al verrekend met de hoogte van de kinderopvangtoeslag die ouders ontvangen van de belastingdienst.

Bij de peuters met een VVE indicatie met KOT is ervan uitgegaan dat zij over de eerste twee dagdelen

KOT aanvragen en over het 3e en 4e dagdeel niet. Bij de eerste twee dagdelen is de gemeentelijke subsidiëring dus aanvullend op het bedrag aan KOT die zij ontvangen, voor dagdeel 3 en 4 is er volledige gemeentelijke subsidie mogelijk tot het VVE tarief van € 15,28.

Uitgaven per categorie peuters
Op basis van het huidige aantal peuters per categorie, is gekeken wat de verwachte totale uitgaven op jaarbasis voor de gemeente zullen zijn. Voor het bepalen van het huidige aantal peuters is gekeken naar het gemiddelde aantal peuters over de eerste zes maanden van 2026.

Verwachte uitgaven totaal per categorie peuters

Per categorie	Huidig aantal peuters op peuteropvang in Maashorst	Uitgaven voor de gemeente per jaar per peuter	Verwachte uitgaven voor gemeente per categorie op jaarbasis
POV zonder KOT	26	€ 3.891,20	€ 101.171,20
VVE zonder KOT	44	€ 9.526,40	€ 423.948,80
VVE met KOT	68	€ 6.185,60,	€ 420.620,80

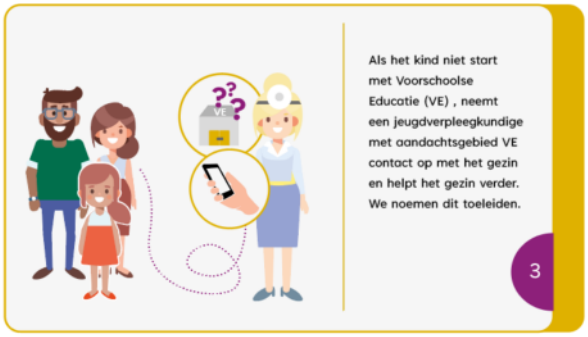
Uitgaven peuteropvang en VE in relatie tot de begroting
In de begroting is € 218.187 aan lasten voor peuteropvang opgenomen. Dit bestaat uit € 101.171 aan lasten voor peuteropvang en € 117.016 aan middelen om de overbruggingsperiode zorgvuldig te faciliteren. Tegenover deze lasten staan ook € 218.187 aan gemeentelijke middelen begroot.
De effecten van de overbruggingsperiode worden gemonitord en jaarlijks verwerkt in de reguliere planning- en controlcyclus.

In de huidige begroting is voor de VE aan lasten structureel € 850.000 begroot. Daar staan ook € 850.000 aan inkomsten tegenover vanuit de SPUK OAB. Per saldo is dit voor de gemeentelijke begroting budgettair neutraal.

Bijlage 4 Indicatie en toelichting in schema

Bijlage 5. Schematische weergave overlegstructuur

